

Pragmatisch vrijwilligerswerk

Een onderzoek naar het effect van het aanspreken van waarden van pragmatici door middel van framing op de attitude ten aanzien van taalvrijwilligerswerk en intentie tot het doen van taalvrijwilligerswerk

Bachelorscriptie Communicatie- en informatiewetenschappen

Naam:	Gabriëlla Vosters
Studentnummer:	5985188
Opleiding:	BA Communicatie- en informatiewetenschappen
Instituut:	Universiteit Utrecht
Scriptiebegeleider:	Paul van den Hoven
Datum:	14-06-2019
Woordenaantal:	6891

Inhoud

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1. Theoretisch kader	7
2.1 Burgerschapstijlen.....	7
2.2 Narratieven	9
2.3 Frames	10
2.4 Counterframes	11
2.5 Onderzoeksvraag	11
2. Methode.....	13
3.1 Vooronderzoek.....	13
3.2 Materiaal	14
3.2.1 Teksten H1 en H2.....	14
3.2.2 Teksten P1 en P2	15
3.3 Respondenten	16
3.4 Dataverzameling	17
3.5 Procedure.....	19
3.6 Data-analyse	19
3. Analyse en interpretatie.....	21
4.1 Vragenlijsten.....	21
4.2 Thema: Attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk.....	21
4.2.1 Algemene attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk.....	22
4.2.2 Tekstelement: Flexibiliteit.....	22
4.2.3 Tekstelement: Goed voor CV	23
4.2.4 Tekstelement: Ontmoetingsframe	23
4.2.5 Tekstelement: Win-win-frame.....	24
4.3 Thema: Tekstvoorkeur	24
4.4 Thema: Intentie tot het doen van vrijwilligerswerk.....	25
4.5 Samenvattend.....	26
4. Conclusie en discussie	27
5.1 Conclusie.....	27
5.2 Discussie	28
Literatuurlijst.....	31
Bijlage 1: Plagiaatformulier	34
Bijlage 2: Gespreksverslag vrijwilligers.....	36

Bijlage 3: Tekst H1	38
Bijlage 4: Tekst H2.....	39
Bijlage 5: Tekst P1.....	40
Bijlage 6: Tekst P2.....	41
Bijlage 7: Toestemmingsformulier.....	42
Bijlage 8: Topiclijst	43
Bijlage 9: Vragenlijst.....	44
Bijlage 10: Vragenlijst: Gemiddelde scores	46
Bijlage 11: Codeerschema	47
Bijlage 12: Citaten per code.....	48
Bijlage 13: Transcripten.....	57

Samenvatting

In dit onderzoek in opdracht van Stay Human was de vraag om te verkennen of een betere aansluiting van de manier van vertellen over vrijwilligerswerk bij de waardepatronen van de groep pragmatici, meer aanspreekt bij hen dan de manier van vertellen die heerst onder de huidige vrijwilligers. De onderzoeksvraag van dit onderzoek luidde: *'Welk effect heeft het aanspreken van de waarden van de pragmatici door middel van framing op (1) de attitude van deze pragmatici ten aanzien van vrijwilligerswerk bij Het Begint met Taal en (2) de gedragsintentie om zelf bij Het Begint met Taal vrijwilligerswerk te gaan doen, en waarom?'*

Dit onderzoek is op kwalitatieve wijze onderzocht door middel van twintig interviews met mensen waarvan verwacht werd dat zij pragmatici waren. Dit is achteraf gecheckt door middel van een vragenlijst. De respondenten lazen ieder twee teksten: één gebaseerd op waarden van pragmatici en één gebaseerd op waarden van huidige vrijwilligers.

Uit de analyse van de interviews is gebleken dat het aanspreken van de waarden van pragmatici door middel van framing een positief effect heeft op de attitude van deze pragmatici ten aanzien van taalvrijwilligerswerk. Het effect op de gedragsintentie om zelf vrijwilligerswerk te gaan doen lijkt minder sterk positief te zijn dan het effect op de attitude.

De veronderstelling vanuit Stay Human was dat een manier van praten die pragmatische waarden weerspiegelt beter gewaardeerd zou moeten worden door pragmatici, dan een manier van praten die waardepatronen van huidige vrijwilligers weerspiegelt. Deze veronderstelling heeft een gedegenere basis gekregen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De afgelopen jaren is het aantal vluchtelingen in Nederland flink toegenomen (CBS, 2018). Het debat rondom deze nieuwkomers in Nederland is sterk gepolariseerd. Met polarisatie wordt bedoeld dat tegenstellingen tussen groepen worden versterkt, waardoor twee groepen meningen lijnrecht tegenover elkaar staan (Oosterwaal, 2009). Deze twee extreme, uiterste groepen beheersen het debat rondom de nieuwkomers. Het blijkt echter dat hoewel het publiek gepolariseerd is, de grote maatschappelijke middengroep wel aanspreekbaar is (Stay Human, z.d.-a).

Een aantal organisaties die gerelateerd zijn aan bovenstaand debat, hebben zich verenigd in het samenwerkingsverband Stay Human. Stay Human heeft als doel om polarisatie tegen te gaan (Stay Human, z.d.-b). Veel organisaties achter Stay Human houden zich bezig met vrijwilligerswerk omtrent vluchtelingen en integratie, zoals Het Begint met Taal. Het Begint met Taal ondersteunt taalvrijwilligersorganisaties, die ervoor zorgen dat vrijwilligers de Nederlandse taal oefenen met anderstaligen (Het Begint met Taal, 2014). Eén van de organisaties die Het Begint met Taal ondersteunt is Taal Doet Meer. Taal Doet Meer is een Utrechtse vrijwilligersorganisatie met ongeveer 900 vrijwilligers die zich bezighoudt met anderstaligen de Nederlandse taal te leren. Hierbij ontmoeten Nederlanders en anderstalige Nederlanders elkaar in een persoonlijke, vaak informele setting (Taal Doet Meer, z.d.-a).

Vrijwilligerswerk waarbij Nederlanders en nieuwkomers elkaar ontmoeten, is een productieve manier om wederzijds begrip en kennis te ontwikkelen en polarisatie tegen te gaan (Van Gorp, Figureux & Vandekeybus, 2019). Om deze reden is het belangrijk om vrijwilligers te werven uit bovengenoemde maatschappelijke middengroep. Daarnaast is dit ook praktisch, aangezien deze groep groot is en er veel vrijwilligers nodig zijn (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019). Voor een aantal organisaties achter Stay Human blijkt het echter een opgave om een subgroep van deze middengroep, de pragmatici, aan te spreken en te overtuigen om

vrijwilligerswerk te doen (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019).

Een mogelijke oorzaak van dit probleem is dat de huidige manier van praten van haar vrijwilligers niet aansluit bij de waardepatronen van de pragmatici. Er wordt namelijk aangenomen dat de huidige vrijwilligers op een bepaalde manier vertellen over hun vrijwilligerswerk en ervaringen en dat deze manier van vertellen bepaalde waardepatronen weerspiegelt die heersen binnen de bevolkingsgroep waaruit deze vrijwilligers komen. Deze manier van vertellen spreekt de pragmatici echter niet of minder aan omdat hun waardepatronen hier niet in te herkennen zijn (Stay Human, persoonlijke communicatie, 15 april 2019). Het is echter essentieel dat dit verandert, omdat huidige vrijwilligers ongeveer 40% van alle nieuwe vrijwilligers werven en dus een belangrijk medium zijn om nieuwe vrijwilligers te werven.

Er wordt door Stay Human veronderstelt dat een manier van praten die de waardepatronen van pragmatici weerspiegelt beter gewaardeerd zou moeten worden door pragmatici dan een manier van praten die waardepatronen van huidige vrijwilligers weerspiegelt (Stay Human, persoonlijke communicatie, 15 april 2019).

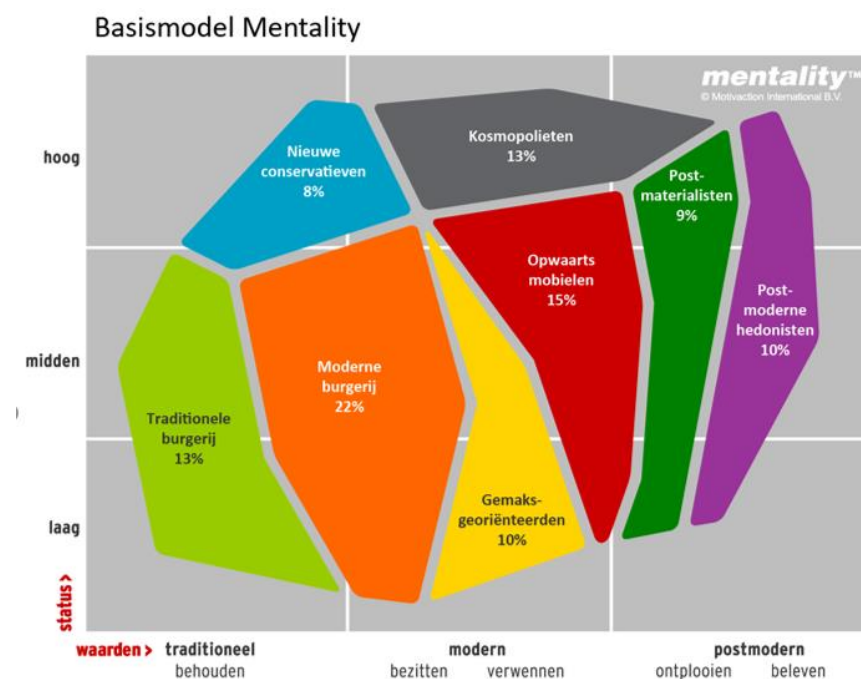
In dit onderzoek wordt in opdracht van Stay Human, specifiek voor taalvrijwilligerswerk, onderzocht of er grond is voor bovenstaande veronderstelling en of een manier van praten die beter aansluit bij pragmatici dus ook beter wordt gewaardeerd door deze groep. Ook wordt er gekeken wat voor manier van praten dat dan zou moeten zijn.

Het belang van dit onderzoek is dat Stay Human en haar organisaties op basis van de resultaten van dit onderzoek beter de discussie kan voeren over de wenselijkheid van een beleid waarbij huidige vrijwilligers een nieuwe, beter bij pragmatici passende manier van praten wordt aangeleerd. Daarnaast levert dit onderzoek ook een bijdrage aan de bestaande kennis omtrent het aanspreken en overtuigen van groepen mensen om vrijwilligerswerk te doen.

1. Theoretisch kader

2.1 Burgerschapstijlen

Er bestaan verschillende systemen om de Nederlandse bevolking te segmenteren. Zo deelt het segmentatiemodel van Motivaction de samenleving bijvoorbeeld op in acht groepen op basis van hun waarden en opvattingen (Motivaction, z.d.; zie figuur 1).

Figuur 1. Het *Mentality*-model van *Motivaction*. Herdrukt van "*Mentality*" door *Motivaction*, z.d.. Geraadpleegd van <https://www.motivaction.nl/mentality>

Deze acht groepen zijn weer in te delen in vier kerntypen burgerschapstijlen (Motivaction, 2016a). Deze burgerschapstijlen zijn gebaseerd op de waarden die mensen belangrijk vinden en geven inzicht in hun attitudes en motivaties (Motivaction, z.d.).

Eén van deze burgerschapstijlen is de stijl 'pragmatici'. Pragmatici worden gekenmerkt doordat zij gericht zijn op status, ervaringen opdoen die goed staan op hun cv of voor de lol en vooral niets willen missen. Ook gaan zij niet snel verplichtingen op de lange termijn aan (WRR, 2012). Het eigen belang staat bij

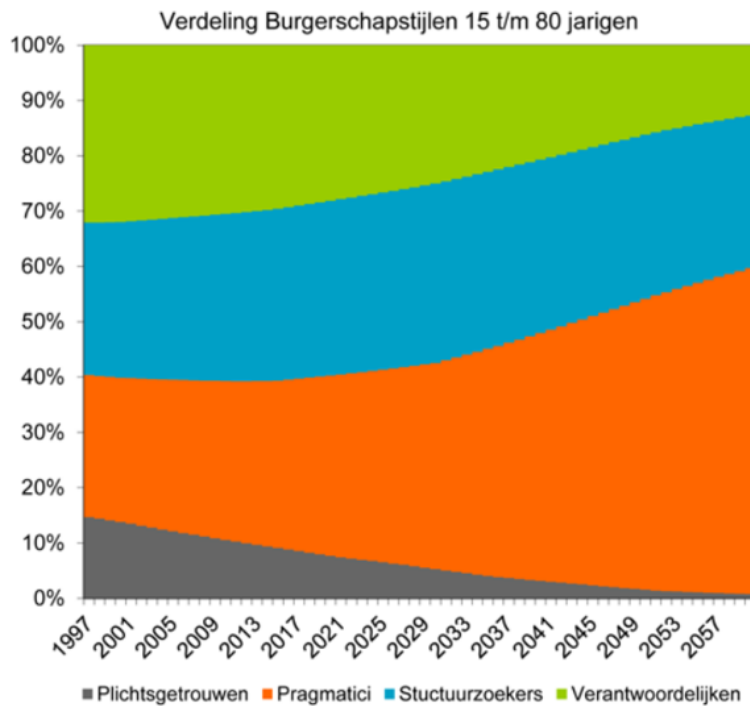
pragmatici voorop en zij vinden het belangrijk dat mensen eigen verantwoordelijkheid hebben (Motivaction, 2016a; Motivaction, 2016b).

De waardepatronen en motivaties van pragmatici lijken, zoals in de inleiding al geïntroduceerd, niet overeen te komen met de waardepatronen en motivaties van de huidige vrijwilligers. De huidige vrijwilligers lijken namelijk meer in de sfeer van de burgerschapsstijl 'plichtsgetrouwen' te zitten (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019). Waar pragmatici zelf ook baat willen hebben bij vrijwilligerswerk, worden de plichtsgetrouwen juist gekenmerkt doordat zij vrijwilligerswerk doen 'omdat het zo hoort' (Van Egmond, 2017). Zij worden met name gemotiveerd door hun plichtsbesef en zijn gehecht aan tradities (WRR, 2012). Ook hebben zij vaak sterke familiebanden en vinden zij een rechtvaardige wereld belangrijk (Motivaction, 2016b).

De groep pragmatici zal de komende jaren flink in omvang gaan toenemen (Motivaction, 2016a; zie figuur 2). Vanwege hun groeiende omvang is het voor vrijwilligersorganisaties belangrijk om deze groep mensen aan te kunnen spreken en als vrijwilliger te kunnen werven. Zoals in de inleiding beschreven is, lijkt dit echter moeilijk voor een aantal organisaties achter Stay Human en ligt de vermoedelijke oorzaak hiervoor bij de manier van praten van de huidige vrijwilligers (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019).

Ongeveer 40% van de nieuwe vrijwilligers wordt binnengehaald door huidige vrijwilligers (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019). De manier waarop de huidige vrijwilligers praten over hun vrijwilligerswerk en hun ervaringen is dus belangrijk voor het werven van nieuwe vrijwilligers.

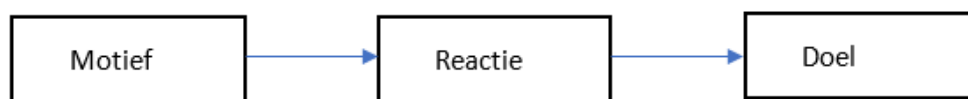

Figuur 2. De verdeling van burgerschapstijlen 15- t/m 80-jarigen. Herdrukt van "Draagvlak participatiesamenleving is geen garantie voor toename vrijwilligerswerk" door Motivaction, 2016a, p. 8. Geraadpleegd van <https://nov.nl/nieuws+en+blogs/1087580.aspx?t=Helpt+de+pragmatische+mens+de+participatiesamenleving+om+zeep%3F>

2.2 Narratieven

Wanneer de huidige vrijwilligers een verhaal vertellen over hun vrijwilligerswerk en hun ervaringen, kunnen zij dat op verschillende manieren doen. Zelfs wanneer deze vrijwilligers allemaal hetzelfde hebben meegemaakt, kunnen zij dit op verschillende manieren vertellen. Deze verschillende manieren van vertellen van hetzelfde verhaal noemen we verschillende narratieven (Van den Hoven, 2015, p. 120).

Mensen verwachten dat acties van andere mensen veroorzaakt zijn door iets voorafgaand aan de actie, en dat de actie gestuurd is richting een bepaald doel. Dit heet een causale reeks (Van den Hoven, 2015, p. 120; zie figuur 3).

Figuur 3: Causale reeks. Noot: Aangepast van 'Gold Mining: The Art of Rhetorical Discourse Analysis', door Van den Hoven, P., 2015, p. 120, Xiamen: Xiamen University Press

Wanneer iemand een verhaal vertelt, gaan we op zoek naar deze reeks in het verhaal. Ook als deze reeks niet expliciet in het verhaal zit, construeren we deze reeks zelf in ons hoofd aan de hand van onderdelen van het verhaal. Het narratief is dus een mentaal cognitief schema dat we toe kunnen passen om een situatie of verhaal te begrijpen door het construeren van deze reeks (Van den Hoven, 2015, p. 120).

Ook wanneer vrijwilligers vertellen over hun vrijwilligerswerk, zal de ontvanger van dit verhaal dus proberen bovenstaande reeks te vinden. Hiervoor zal de ontvanger bepaalde vragen beantwoord moeten krijgen, zoals 'Waarom is deze persoon vrijwilliger geworden?' en 'Wat levert het hem of haar op?'. De antwoorden op deze vragen zijn niet bij elke vrijwilliger hetzelfde. Narratieven zijn namelijk niet neutraal, maar worden vanuit een bepaald perspectief verteld. Ze weerspiegelen altijd bepaalde frames.

2.3 Frames

Frames kunnen gedefinieerd worden als 'sociaal gedeelde denkkaders die helpen om te begrijpen wat er om ons heen gebeurt.' (Van Gorp et al., 2019, p.11). Mensen gebruiken frames om gebeurtenissen vanuit een bepaald perspectief te bekijken en beter te begrijpen (Van Gorp et al., 2019). Door middel van framing wordt aan een gebeurtenis of verhaal een bepaalde betekenis gegeven. Deze betekenis kan verschillen per frame doordat bepaalde onderdelen beter belicht worden in een boodschap dan andere.

Een voorbeeld van een frame is een krantenkop zoals 'Kansloze asielplaag ongehinderd verder' van De Telegraaf (2017), waarin asielzoekers als 'plaag' en dus als probleem worden neergezet door middel van framing. Deze framing heeft invloed op de betekenisgeving, de houding en het gedrag van hun publiek. Deze invloed wordt ook wel het *framing effect* genoemd (Chong & Druckman, 2007).

Ook in de verhalen van huidige vrijwilligers over hun vrijwilligerswerk is er sprake van framing. Frames weerspiegelen namelijk bepaalde fundamentele waardepatronen. Wanneer de huidige vrijwilligers vertellen over hun vrijwilligerswerk, zullen zij dus bepaalde elementen daarin uitlichten die overeenkomen met hun waardepatronen. Denk bijvoorbeeld aan het vinden dat men vrijwilligerswerk 'hoort te doen' (Van Egmond, 2017).

2.4 Counterframes

In bovenstaand voorbeeld van De Telegraaf is gebruikgemaakt van een negatief frame, wat kan leiden tot een negatievere attitude van de lezer ten opzichte van in dit geval asielzoekers. Dit soort frames leiden tot een problematiserende blik op asielzoekers (Van Gorp et al., 2019).

Tegenover deze negatieve frames kunnen positieve frames gezet worden, die juist zorgen voor een niet-problematiserende blik op asielzoekers. Deze positieve frames worden 'counterframes' genoemd (Van Gorp et al., 2019, p.9).

In het onderzoek van Van Gorp et al. (2019) is gekeken naar welke frames en bijbehorende counterframes er te vinden zijn in het publieke debat omtrent de multiculturele samenleving en dus ook vluchtelingen. Van deze counterframes zal in dit onderzoek gebruik worden gemaakt bij de constructie van het materiaal, wat verder toegelicht wordt in hoofdstuk 3.2.

2.5 Onderzoeksvraag

Vanuit Stay Human komt de wens om pragmatici beter aan te kunnen spreken en te kunnen werven voor taalvrijwilligerswerk, omdat zij pragmatici momenteel niet weten aan te spreken. Er wordt verondersteld dat de oorzaak van dit probleem ligt bij de manier waarop huidige vrijwilligers praten over hun vrijwilligerswerk. In dit onderzoek volgen we de aanname dat de huidige dominante manier van vertellen over vrijwilligerswerk geframed is op de waardepatronen van de groep plichtsgetrouwen. Pragmatici herkennen hun eigen waarden hier niet in terug, waardoor zij zich niet aangesproken voelen.

Stay Human veronderstelt dat een narratief geframed op de waarden van pragmatici beter gewaardeerd zou moeten worden door pragmatici, dan een narratief geframed op de waarden van de huidige vrijwilligers.

In dit onderzoek wordt er gekeken of er grond is voor deze veronderstelling en of er een effect te zien is van het aanspreken van de waarden van pragmatici op hun attitude op taalvrijwilligerswerk en hun intentie om zelf taalvrijwilligerswerk te gaan doen.

Dit leidt dan ook tot de volgende onderzoeksvraag: *'Welk effect heeft het aanspreken van de waarden van de pragmatici door middel van framing op (1) de attitude van deze pragmatici ten aanzien van taalvrijwilligerswerk en (2) de gedragsintentie om zelf taalvrijwilligerswerk te gaan doen, en waarom?'*

2. Methode

3.1 Vooronderzoek

Zoals in hoofdstuk 2 is uitgelegd, wordt in dit onderzoek de aanname gedaan dat de huidige dominante manier van vertellen over vrijwilligerswerk zoals door de huidige vrijwilligers gebeurt, geframed is op de waardepatronen van de plichtsgetrouwen. Hierdoor voelen pragmatici zich niet aangesproken. Er wordt verwacht dat een oplossing hiervoor is om de huidige vrijwilligers te laten vertellen op een manier die geframed is op de waardepatronen van pragmatici. Deze aannames kwamen vanuit de opdrachtgever Stay Human naar voren, maar wij hebben deze ook zelf onderzocht door middel van een vooronderzoek.

Om een duidelijk beeld te krijgen van de huidige vrijwilligers van Het Begint met Taal, is er een gesprek met de directeur en projectmanager van Het Begint met Taal gevoerd. Hieruit kwam naar voren dat de huidige vrijwilligers en hun narratieven goed aansluiten bij de plichtsgetrouwen (persoonlijke communicatie, 4 april 2019).

Naast bovenstaand gesprek, zijn er ook korte gesprekken gevoerd met een aantal huidige vrijwilligers van de organisatie Taal Doet Meer (zie bijlage 2). Wij hebben een middag geobserveerd bij en deelgenomen aan het Taalcafé, een initiatief waarbij vrijwilligers en anderstaligen in kleine groepjes informele gesprekken voeren. Uit de gesprekken met de vrijwilligers kwam naar voren dat zij het vrijwilligerswerk deden omdat zij het belangrijk vinden om mensen te helpen de Nederlandse taal te leren. Ook dit sluit goed aan bij de waardepatronen van plichtsgetrouwen.

Bovenstaande bevindingen uit het vooronderzoek hebben ons het vertrouwen gegeven dat er grond lijkt te zijn voor bovenstaande aannames en dat de waardepatronen van huidige vrijwilligers overeenkomen met die van de groep plichtsgetrouwen. Ook heeft het ons een basis gegeven voor het opstellen van de narratieven van de huidige vrijwilligers.

De waardepatronen van pragmatici zijn onderzocht door middel van literatuuronderzoek, waardoor wij een beeld hebben gevormd van de waarden van pragmatici en hun motivaties en drijfveren. Hierdoor is er een duidelijke en goede basis voor het vormen van de pragmatische narratieven.

3.2 Materiaal

Voor dit onderzoek zijn vier narratieven opgesteld, hierna te noemen 'teksten'. Hiervan zijn twee teksten gebaseerd op waarden van de huidige vrijwilligers, dus de waarden van plichtsgetrouwen (teksten H1 en H2). De twee andere teksten zijn gebaseerd op pragmatische waarden (teksten P1 en P2). Er is gekozen voor twee teksten per groep (huidige vrijwilligers en pragmatici) om te voorkomen dat een gevonden effect te wijten valt aan formulering van de tekst in plaats van de inhoudelijke elementen. De vier teksten worden in hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2 in detail beschreven en de volledige teksten zijn te lezen in bijlage 3 tot en met 6.

Alle vier de teksten hebben dezelfde basis en beschrijven de ervaringen van een fictieve taalvrijwilligster, Tessa. Tessa is 34 jaar oud en is vrijwilligster in het Taalcafé. Hier is voor gekozen omdat wij zelf bij het Taalcafé zijn geweest en daardoor een beeld hebben van wat het werk daar inhoudt. Hierdoor konden wij een waarheidsgetrouwe en feitelijke basistekst schrijven. Deze vormde de kern voor de vier teksten.

Voor de opmaak is gekozen deze zo rustig mogelijk te houden, zodat respondenten niet afgeleid zouden raken. Er zijn logo's geplaatst in beide bovenhoeken van zowel Het Begint met Taal als Taal Doet Meer, zodat duidelijk is wie de afzender van de tekst is. Onderin is een tekstblokje geplaatst met meer feitelijke informatie over allerhande vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer, om de lezer meer informatie te verschaffen over de organisatie en haar werk indien nodig.

3.2.1 Teksten H1 en H2

De volledige teksten zijn te lezen in bijlage 3 en 4. Hieronder zal worden toegelicht welke waarden van de groep plichtsgetrouwen de basis zijn voor gemaakte keuzes voor het ontwerp van teksten H1 en H2.

- Uit gesprekken met de vrijwilligers bij het taalcafé kwam naar voren dat zij een zinvolle bijdrage willen leveren aan de maatschappij door hun vrijwilligerswerk (zie bijlage 2). Dit komt in tekst H2 tot uiting in de

volgende zin: 'Als taalvrijwilliger besteed ik mijn vrije tijd op een leuke en zinvolle manier; zo kan ik een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij.'

- De plichtsgetrouwen vinden vrijwilligerswerk belangrijk en zien het als iets dat 'moet gebeuren' (Motivaction, 2016a). Deze waarde is terug te zien in tekst H1 in de zin: 'Ik vind het belangrijk dat zij dit zelfvertrouwen hebben, omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden.'

- Vrijwilligerswerk geeft de huidige vrijwilligers ook een goed gevoel, wat zij belangrijk vinden (Het Begint met Taal, persoonlijke communicatie, 4 april 2019). Deze onderbouwing dient voor de volgende zin in H2: 'De gesprekken die ik voer, zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen bij de anderstaligen en dat is heel mooi om te zien.'

- Als laatste is het counterframe 'de ontmoeting' van Van Gorp et al. (2019) gebruikt in deze teksten. In dit counterframe wordt benadrukt hoe de ontmoeting tussen mensen uit verschillende culturen kan helpen om negatieve gevoelens ten opzichte van elkaar weg te nemen en wat voor kansen dit biedt. Er is voor gekozen om dit counterframe in alle vier de teksten op te nemen, omdat dit voor zowel plichtsgetrouwen als pragmatici iets kan toevoegen aan het vrijwilligerswerk. Voor de plichtsgetrouwen is het ontmoeten van mensen uit andere culturen onderdeel van het helpen van anderen, aangezien deze mensen ook onze medemens zijn. In tekst H1 komt dit counterframe terug in de zin: 'Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, wat ik heel interessant vind.'

3.2.2 Teksten P1 en P2

De volledige teksten zijn te lezen in bijlage 5 en 6. Hieronder zal worden toegelicht welke waarden van de groep pragmatici de basis zijn voor gemaakte keuzes voor het ontwerp van teksten P1 en P2.

- Pragmatici zijn goed te motiveren voor een bijzondere ervaring (WRR, 2012). Dit is dan ook letterlijk in teksten P1 en P2 opgenomen, zoals in P2: '[...] ik had nooit verwacht dat het zo'n bijzondere ervaring zou zijn.'

- Naast bijzondere ervaringen, vinden pragmatici het ook belangrijk als een activiteit goed staat op hun cv (WRR, 2012). Dit is ook verwerkt in de teksten, zoals in P1: '[...] wat ik leer van deze ervaring is bovendien een goede aanvulling op mijn cv.'
- Pragmatici gaan niet snel langetermijnverplichtingen aan, waardoor vaste tijden van vrijwilligerswerk hen kunnen afschrikken (WRR, 2012). Taal Doet Meer biedt echter flexibele tijden en plaatsen voor vrijwilligerswerk (Taal Doet Meer, z.d.-b), wat dan ook verwerkt is in beide teksten. Zo staat er in P2: 'Wat mij hieraan aanspreekt is de flexibiliteit waarmee ik dit vrijwilligerswerk kan doen, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb en dus kan gaan wanneer het mij uitkomt.'
- Zoals in 3.3.1 benoemd, is het counterframe 'de ontmoeting' van Van Gorp et al. (2019) in alle vier de teksten opgenomen, maar ligt bij pragmatici meer de nadruk op wat zij uit deze ontmoeting kunnen halen. Er is meer gericht op wat zij kunnen leren van anderen in deze ontmoeting, zoals te lezen in P1: 'Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, waardoor ik meer van de wereld weet en andere culturen beter kan begrijpen.'
- Naast 'de ontmoeting', is ook het 'win-win-frame' van Van Gorp et al. (2019) gebruikt in teksten P1 en P2. Dit frame toont dat beide partijen persoonlijk voordeel uit een situatie halen. Op basis van dit frame zijn er verschillende elementen in de tekst toegevoegd die aangeven wat de vrijwilliger allemaal uit het vrijwilligerswerk kan halen. Dit is bijvoorbeeld te zien in de zin: 'Terwijl ik hen help met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, leer ik tegelijkertijd dus ook heel veel van hen.' in P2.

3.3 Respondenten

Voor dit onderzoek zijn twintig mensen geïnterviewd. Deze twintig mensen zijn gevonden door middel van een doelgerichte steekproef, waarbij gezocht werd naar pragmatici. Pragmatici zijn vaak hoogopgeleid, statusgevoelig en hebben een druk leven, waardoor het handig kan zijn om op een flexplek te werken (WRR, 2012). Hier kunnen pragmatici namelijk werken, eten en gezien worden

tegelijkertijd. Om deze reden is er gekozen om interviews af te nemen bij gasten van lunchroom Bagels & Beans aan de Amsterdamsestraatweg te Utrecht.

Uiteindelijk zijn hier elf interviews afgenomen. De overige negen interviews zijn afgenomen bij respondenten gevonden in persoonlijke kringen, waarvan wij het idee hadden dat zij pragmatici zouden zijn. De groep respondenten bestaat uit dertien vrouwen en zeven mannen met een gemiddelde leeftijd van 29,4 jaar.

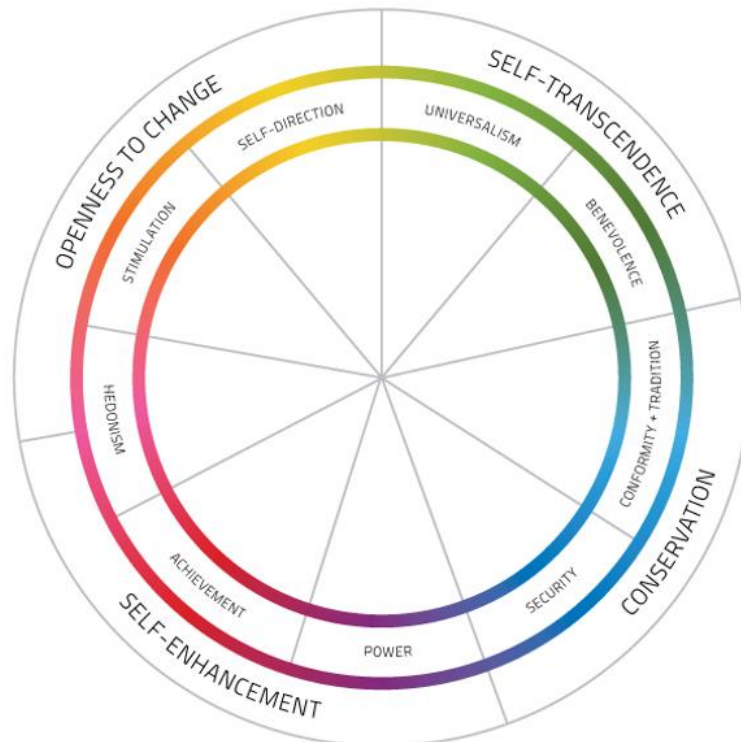
3.4 Dataverzameling

Er zijn semigestructureerde interviews afgenomen bij gasten van lunchroom Bagels & Beans. Opdrachtgever Stay Human gaf aan een sterke voorkeur te hebben voor kwalitatief onderzoek in de vorm van interviews. Op deze manier is het volgens de opdrachtgever mogelijk om met rijke data het mogelijke effect van het aanspreken van de waarden van pragmatici door middel van framing in beeld te brengen. Generalisering naar deze groep of het aantonen van een duidelijk oorzakelijk verband is hiermee niet mogelijk, maar hier ging de prioriteit van de opdrachtgever niet naar uit voor dit onderzoek.

Voor de interviews is een topiclijst opgesteld, welke te vinden is in bijlage 8. Tijdens de interviews is er gevraagd naar de thema's 'intentie tot het doen van taalvrijwilligerswerk' en 'attitude ten opzichte van het taalvrijwilligerswerk'. Ook is er gevraagd naar de tekstvoorkeur van de respondent na het lezen van twee verschillende teksten.

Om te kijken in hoeverre de respondenten behoren tot de groep pragmatici, kregen zij na afloop van het interview een vragenlijst. Deze lijst bestaat uit twaalf stellingen, afkomstig van de gevalideerde Portrait Values Questionnaire (PVQ) (Schwartz et al., 2001). De originele PVQ bestaat uit veertig stellingen, die gebaseerd zijn op de tien waarden van het model van Schwartz (1992).

Om te bepalen welke stellingen nodig waren om te achterhalen of een respondent pragmatisch is of niet, hebben wij het model van Schwartz vergeleken met het model van Motivaction. De waarden van pragmatici volgens Motivaction vonden wij terug in de segmenten Achievement, Hedonism, Stimulation en gedeeltelijk in Self-Direction.

Figuur 4: Waardenmodel van Schwartz. ~~Noot: Aangepast van 'Universals in the Content and Structure of Values: Theoretical Advances and Empirical Tests in 20 Countries', Schwartz, S. H., 1992, *Advances in Experimental Social Psychology* (25), 1–65.~~

De twaalf stellingen die horen bij deze segmenten hebben wij vertaald naar het Nederlands. In elke stelling wordt een persoon omschreven met bepaalde (pragmatische) kenmerken. Bij elke stelling moet de respondent aangeven in hoeverre hij of zij zichzelf vindt lijken op de omschreven persoon. Dit gebeurt middels een 6-puntsschaal die loopt van 1: 'Ik lijk helemaal niet op deze persoon' tot 6: 'Ik lijk sprekend op deze persoon'. De volledige (vrouwelijke versie van de) vragenlijst is te zien in bijlage 9.

Op basis van de antwoorden van de respondenten is een gemiddelde score te berekenen per respondent. Hiervoor zijn de scores bij alle stellingen (een score van 1 tot 6) opgeteld en gedeeld door twaalf (het aantal stellingen). Deze gemiddelde score ligt vervolgens ergens tussen de 1 en de 6. Hoe hoger de gemiddelde score, hoe pragmatischer de respondent. De volledige lijst met respondenten en hun gemiddelde score is te zien in bijlage 10.

3.5 Procedure

Respondenten werd gevraagd of zij mee wilden werken aan een onderzoek voor een scriptie over vrijwilligerswerk en hoe mensen daarvoor te motiveren zijn. In ruil voor medewerking kregen de respondenten een gratis kopje koffie. Voorafgaand aan het interview hebben de respondenten een formulier getekend voor toestemming voor het opnemen van de interviews en het anoniem verwerken van de interviews. Dit formulier is te zien in bijlage 7. De duur van een interview was gemiddeld tien minuten.

De respondenten kregen eerst een tekst te lezen, waarna de thema's van de topiclijst (zie bijlage 8) werden bevraagd. Vervolgens kregen de respondenten een andere tekst te lezen, waarna wederom de thema's van de topiclijst bevraagd werden. Als laatste werd de respondenten om een voorkeur gevraagd voor één van de twee teksten en redenen voor die keuze. Hierna kregen zij de vragenlijst voorgelegd (zie bijlage 9). De volgorde van het voorleggen van de teksten is afgewisseld per respondent, om voor een eventueel volgorde-effect te controleren.

In de praktijk is de afname anders gelopen dan in bovenstaand ontwerp. Veel respondenten gaven pas inhoudelijke reacties na het lezen van de tweede tekst en dan op veelal contrasterende wijze. De aantal keren dat de afname wel liep volgens bovenstaand ontwerp, is dermate onsystematisch dat de tekstvolgorde in de analyse verder niet zal worden besproken.

3.6 Data-analyse

Alle interviews zijn getranscribeerd en vervolgens gecodeerd. Elk transcript is door twee onderzoekers individueel gecodeerd, in wisselende samenstelling. Vervolgens zijn deze gecodeerde transcripten langs elkaar gelegd en vergeleken. Hierbij was telkens een derde onderzoeker aanwezig om eventuele onenigheden op te lossen. Er bleek bij elk transcript nauwelijks verschil in codering te zijn.

Voorafgaand aan het coderen is een coderingsschema opgesteld, welke te zien is in bijlage 11. Dit coderingsschema is opgesteld aan de hand van de topiclijst en de elementen die in de teksten zijn verwerkt, zoals omschreven in 3.3.1 en 3.3.2. Er is in de transcripten gezocht naar door respondenten genoemde

elementen en bijbehorende waardeoordelen en attitudes, naar attitudes ten opzichte van het taalvrijwilligerswerk en naar intenties tot het doen van het taalvrijwilligerswerk.

De volledige transcripten zijn te lezen in bijlage 13. Alle relevante citaten per code zijn te vinden in bijlage 12.

3. Analyse en interpretatie

In dit hoofdstuk zal de analyse van de interviews worden gerapporteerd. Eerst zal er een korte interpretatie van de gemiddelde scores op de vragenlijsten (zie bijlage 10) worden weergegeven. Daarna worden de reacties van de respondenten op de teksten per thema geanalyseerd en geïnterpreteerd. Bij elk thema zullen alle relevante codes afzonderlijk behandeld worden.

4.1 Vragenlijsten

Zoals beschreven in hoofdstuk 3.4, hebben alle respondenten na afloop van het interview een vragenlijst ingevuld waarmee bepaald wordt hoe pragmatisch zij zijn. Hiervan zijn gemiddelde scores berekend (zie bijlage 10). Wanneer deze gemiddelde score hoger ligt dan een 4, wordt de respondent als pragmatisch gezien. De respondent identificeert zichzelf dan namelijk bovengemiddeld met de pragmatici beschreven in de stellingen.

Van de twintig respondenten scoorden veertien mensen gemiddeld een 4 of hoger. Dit betekent dus dat veertien respondenten als pragmatisch gezien worden in dit onderzoek. Van de overige zes respondenten scoorden drie mensen gemiddeld een 3,5 of hoger, twee een 3 of hoger, en slechts één respondent scoorde gemiddeld onder de 3. Zij zullen niet als pragmatici gezien worden in deze analyse.

4.2 Thema: Attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk

Binnen dit thema zijn verschillende dingen bevraagd. Zo is er gevraagd naar een algemene attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk, maar is er ook gevraagd naar welke elementen uit de tekst belangrijk zijn voor de respondent. De aan- of juist afwezigheid van deze elementen zouden invloed kunnen hebben op de attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk.

4.2.1 Algemene attitude ten opzichte van het vrijwilligerswerk

Over het algemeen gaven de respondenten aan een positief beeld te hebben over het vrijwilligerswerk zoals beschreven in de teksten. Zo zegt Iris bijvoorbeeld: 'Ik vind dat altijd heel mooi van zulk soort initiatieven.' Ook Anna is positief: 'Ja, het klinkt als leuk werk om te doen.'

Er is wel een verschil te merken tussen de teksten. De attitude na het lezen van de pragmatische teksten is bij een aantal mensen positiever dan na het lezen van de andere teksten. Zo zegt Ruben na het lezen van P1: '[...] door deze tekst lijkt het mij wel leuker, denk ik.' Ook Quinty is positiever over de pragmatische tekst. Zo zegt zij na het lezen van H2 over het vrijwilligerswerk: 'Klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk.'

4.2.2 Tekstelement: Flexibiliteit

Eén van de tekstelementen die het vaakst benoemd is door respondenten, is flexibiliteit. Flexibiliteit wordt vrijwel alleen als positief element genoemd. Zo zegt Harry: 'Als ik vrijwilligerswerk zou doen, dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt... je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet of zoiets.' Ook voor Marije is flexibiliteit belangrijk bij vrijwilligerswerk:

'Ja, de flexibiliteit spreekt me wel aan, want ik houd er ook niet zo van om een vast iets te hebben, vooral als het vrijwilligerswerk is, dan als het heel vast is voelt het als een verplichting, terwijl je het toch ook voor niks doet eigenlijk.'

Het benoemen van de flexibiliteit van vrijwilligerswerk lijkt voor pragmatici dus erg belangrijk te zijn om twee redenen: ten eerste omdat pragmatici vaak erg druk zijn, dus geen tijd hebben om op een vast moment vrijwilligerswerk te doen. Ten tweede vinden pragmatici het fijn dat de flexibiliteit van vrijwilligerswerk het minder als een verplichting laat klinken, maar meer als iets leuks dat ze af en toe kunnen doen.

Wanneer het element flexibiliteit niet genoemd wordt, zoals in teksten H1 en H2, wordt dit door sommige respondenten ook duidelijk kenbaar gemaakt. 'Het punt wat mij aansprak, dus de flexibiliteit, die is hier al weg.', wordt door Marije

opgemerkt na het lezen van H2. Flexibiliteit lijkt dus een essentieel element te zijn voor pragmatici.

4.2.3 Tekstelement: Goed voor CV

Over het element 'goed voor CV' zijn de meningen verdeeld onder de respondenten. Een aantal respondenten gaf namelijk aan dit een goede aanvulling te vinden op de tekst, zoals Harry: 'Ja en voor je CV natuurlijk, dat is natuurlijk ook een mooie aanvulling.' Andere respondenten waren negatiever over dit element. Zo zegt Leo bijvoorbeeld: 'En dan vind ik zo'n laatste zinsnede over goede aanvulling voor mijn CV, vind ik dan toch minder aanspreken omdat ik zelf zoiets heb van 'je moet het doen vanuit jezelf'. En: 'Zeg maar meer een ander helpen in plaats van 'goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen'. Belangrijk te benoemen is dat Leo in de categorie pragmatici valt.

Wat opvalt is dat de respondenten die positief zijn over dit element, het niet als belangrijk element hebben benoemd. Zij vinden het enkel een 'goede aanvulling', zoals Harry eerder zei. Dit element lijkt dus meer negatieve reacties op te roepen dan positieve.

4.2.4 Tekstelement: Ontmoetingsframe

Zoals omschreven in hoofdstuk 3.2, is het counterframe van Van Gorp et al. (2019) in alle vier de teksten verwerkt, maar ligt de nadruk bij P1 en P2 meer op de meerwaarde van de ontmoeting voor de vrijwilliger zelf. Deze meerwaarde van de ontmoeting wordt door veel respondenten in één adem genoemd met het ontmoeten van nieuwe mensen. Zoals Sophie zegt: 'Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.' Ook Eddy ziet dit: 'You meet other people and you learn from others as well.' Wat opvalt, is dat al deze reacties volgen na het lezen van de pragmatische teksten, ondanks dat het ontmoetingsframe ook verwerkt is in H1 en H2. Het lijkt alsof het frame 'de ontmoeting' meer opvalt in de pragmatische teksten, waarbij de nadruk dus meer ligt op wat de vrijwilliger uit de ontmoeting haalt.

4.2.5 Tekstelement: Win-win-frame

Het feit dat veel respondenten met name de meerwaarde voor de vrijwilliger zien in het ontmoetingsframe, wijst erop dat zij het win-win-frame in de teksten ook hebben opgemerkt en belangrijk vinden. Anna omschrijft dit als volgt: 'Ja, ik denk wel dat het iets is wat je zelf, nou, ofwel iets van leert, of dat je leuk vindt, er moet iets bij jezelf ook leuk aan zijn.' Nick is ook positief te spreken over het win-win-frame in tekst P1: 'Ik vind het leuk dat in deze tekst ook staat dat je daadwerkelijk ook van hun kan leren. Dus dat het niet alleen maar eenzijdige kennisoverdracht is, maar dat je van hun ook nog wat opsteekt.' Julia denkt dat iedereen wel positief zal zijn over een win-winsituatie: 'Kijk, iets doen voor een ander is natuurlijk heel mooi, maar ik denk dat iedereen altijd toch ook wel iets ergens zelf uit wil halen.'

In teksten H1 en H2 is het win-win-frame niet verwerkt, en sommige respondenten merken dat ook op. Zo is Iris negatief over het ontbreken van het win-win-frame in tekst H1:

'Uh, ja want wat ik net zei, ik lees dan hier van: 'omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden. En ik lees hier ook: 'ik vind het een leuke en zinvolle invulling voor mijn vrije tijd. Dan is het dus meer echt vanuit jezelf gericht en niet zo van oke, zij kunnen mij ook wat bijbrengen. Het is iets minder wederkerig.'

Het win-win-frame is voor deze pragmatici een belangrijk element, wat ook door veel pragmatici in de tekst wordt gezien. Het lijkt voor hen belangrijk te zijn zelf ook iets over te houden aan het vrijwilligerswerk.

4.3 Thema: Tekstvoorkeur

Aan alle respondenten is gevraagd welke van de twee teksten hun voorkeur heeft. Negen van de twintig respondenten gaf aan de voorkeur te geven aan P1, en vijf respondenten gaven de voorkeur aan P2. Van de overige zes respondenten gaven vier respondenten de voorkeur aan H1 en twee respondenten aan H2.

Opvallend genoeg waren drie van de vier respondenten met voorkeur voor H1 pragmatici. Kelly, Leo en Beau gaven alle drie aan dat zij in tekst H1 beter zagen terugkomen hoe je de ander helpt met het vrijwilligerswerk en vonden dat ook belangrijk. Beau reageerde als volgt: 'Ja, dan zou ik deze kiezen. Daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo?'. Kelly zegt over H1: '[...] zij beschrijft het nog iets mooier. Op deze manier komt het over, iets oprechter over. [...] ik denk omdat ze niet juist haar cv noemt, als motivatie en reden.' Deze drie pragmatici lijken het dus belangrijker te vinden om met de juiste motivatie vrijwilligerswerk te doen, en worden juist niet aangesproken als het narratief teveel draait om de vrijwilliger zelf in plaats van degene die hij of zij helpt.

Chris vond tekst P2 beter dan tekst H1. Als reden noemde hij: 'Maar ik ben er persoonlijk wel van overtuigd dat dit – de eerste versie dus – taal heeft die meer raakt bij mensen.' Hij noemde tekst P2 ook 'persoonlijker' dan H1: 'Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.'

Chris is niet de enige die de pragmatische teksten met het woord 'persoonlijker' beschreef. Ook Julia beschreef P1 met dit woord, net als Anna: 'Het komt persoonlijker over. [...] Alsof het echt gewoon m'n buurvrouw is of zo.' Theo vindt P2 'inspirerender': '[...] dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer hè, ook van hoe zo iemand dat gaat doen, hè. Wat informeler komt het over.' Quinty sluit zich hierbij aan en uit zich negatief over H2: 'Dit is iets afstandelijker en gaat het meer om de maatschappij in z'n geheel en zo.'

De meeste pragmatici gaven aan de voorkeur te geven aan een pragmatische tekst, namelijk elf van de veertien respondenten.

4.4 Thema: Intentie tot het doen van vrijwilligerswerk

Tijdens het interview is ook bevraagd of respondenten wel of niet de intentie zouden hebben om zich aan te melden als vrijwilliger na het lezen van de tekst. Een aantal respondenten gaf aan na het lezen van de tekst wel de intentie te hebben om zich aan te melden als vrijwilliger. Dit was vaker het geval na het lezen van een pragmatische tekst dan een tekst gebaseerd op de waarden van de huidige vrijwilliger. Zo zegt Harry bijvoorbeeld na het lezen van P2 over zijn

intentie: 'Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel.' De nadruk op wat de vrijwilliger er zelf uit kan halen wordt vaker genoemd als reden voor meer intentie om zich aan te melden na het lezen van een pragmatische tekst.

De respondenten die aangaven geen intentie te hebben om zich aan te melden gaven vaak als reden dat zij daar geen tijd voor hebben. Zo zegt Beau: 'Nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd.' Een andere reden voor respondenten is dat het taalaspect van het vrijwilligerswerk hen niet ligt. 'Ik ben niet zo'n taalmens.', aldus Chris.

Een aantal respondenten gaf ook aan wel de intentie te hebben zich meer te gaan verdiepen in het taalvrijwilligerswerk. Nick zegt bijvoorbeeld: 'Ik zou dan eerst een keertje willen kijken of ik het überhaupt echt wat vindt.'

4.5 Samenvattend

Na het lezen van de teksten lijken niet heel veel respondenten de intentie te hebben om zich aan te melden als vrijwilliger. Wel is de attitude van vrijwel alle respondenten positief over het taalvrijwilligerswerk na het lezen van de teksten, waarbij de pragmatische narratieven een nog positievere attitude oproepen dan de narratieven van de huidige vrijwilligers.

De elementen flexibiliteit, het ontmoetingsframe en het win-win-frame blijken elementen die pragmatici (erg) belangrijk vinden. Het element 'goed voor CV' lijkt niet belangrijk voor pragmatici en wordt door een aantal respondenten zelfs als negatief gezien.

De pragmatische teksten hadden duidelijk de voorkeur bij deze groep respondenten.

4. Conclusie en discussie

5.1 Conclusie

In dit onderzoek in opdracht van Stay Human was de vraag om te verkennen of een betere aansluiting van de manier van vertellen over vrijwilligerswerk bij de waardepatronen van de groep pragmatici, meer aanspreekt bij hen dan de manier van vertellen die heerst onder de huidige vrijwilligers. De onderzoeksvraag van dit onderzoek luidde: *'Welk effect heeft het aanspreken van de waarden van de pragmatici door middel van framing op (1) de attitude van deze pragmatici ten aanzien van vrijwilligerswerk bij Het Begint met Taal en (2) de gedragsintentie om zelf bij Het Begint met Taal vrijwilligerswerk te gaan doen, en waarom?'*

Uit de analyse van de interviews is gebleken dat het aanspreken van de waarden van pragmatici door middel van framing een positief effect heeft op de attitude van deze pragmatici ten aanzien van taalvrijwilligerswerk. De pragmatische tekst had duidelijk de voorkeur bij de pragmatische respondenten. Na het lezen van de pragmatische tekst gaven veel respondenten aan een positiever beeld te hebben van het vrijwilligerswerk dan na het lezen van de tekst gebaseerd op waarden van huidige vrijwilligers.

De belangrijkste elementen voor pragmatici uit de pragmatische tekst bleken de flexibiliteit van het vrijwilligerswerk, het ontmoetingsframe en het win-win-frame. Om pragmatici aan te spreken is het raadzaam deze elementen te gebruiken in een narratief over taalvrijwilligerswerk.

Het element 'goed voor CV' werd door meer pragmatici als negatief gezien dan als positief. De pragmatici die wel positief waren over dit element, noemden het echter niet als belangrijk element. Om die reden kan dit element beter gemeden worden in een narratief voor pragmatici.

Het effect van het aanspreken van de waarden van pragmatici op de gedragsintentie om zelf vrijwilligerswerk te gaan doen lijkt minder sterk positief te zijn dan het effect op de attitude. Slechts een paar respondenten lijken de intentie te hebben om zich aan te melden als vrijwilliger.

De veronderstelling vanuit Stay Human was dat een manier van praten die pragmatische waarden weerspiegelt beter gewaardeerd zou moeten worden door

pragmatici, dan een manier van praten die waardepatronen van huidige vrijwilligers weerspiegelt (Stay Human, persoonlijke communicatie, 15 april 2019). Aan de hand van de in dit onderzoek gevonden resultaten, kan gesteld worden dat deze veronderstelling een gedegenere basis heeft gekregen.

5.2 Discussie

In dit onderzoek is de aanname gedaan dat de groep huidige vrijwilligers in de sfeer van de plichtsgetrouwen zit en dezelfde waardepatronen heeft als deze groep. Deze aanname is gedaan op basis van vooronderzoek en veronderstellingen vanuit de opdrachtgever. Uiteraard is de groep huidige vrijwilligers niet dermate homogeen dat zij allemaal uit deze groep komen. Er is toch voor gekozen om voor dit onderzoek wel aan te nemen dat de huidige vrijwilligers het waardepatroon van de plichtsgetrouwen hebben, omdat deze groep goed lijkt te contrasteren met de groep pragmatici.

Zoals beschreven in hoofdstuk 3.5, liep de procedure in de praktijk vaak anders dan in het ontwerp en gaven veel respondenten pas inhoudelijke reacties na het lezen van de tweede tekst. Hierdoor is er een minder scherp beeld verkregen van de onmiddellijke reacties op de twee narratieven, maar is er meer sprake van een beeld op de contrasten tussen deze twee narratieven. Hierdoor speelde de volgorde van het lezen van de teksten ook minder tot geen rol bij de resultaten.

Dit onderzoek richtte zich enkel op het effect van het aanspreken van pragmatische waarden door middel van framing bij pragmatici. Hierdoor kan er enkel iets geconcludeerd worden over pragmatici en hun waardering van beide narratieven. Het is dan ook niet verantwoord om conclusies te trekken over plichtsgetrouwen of over minder pragmatische respondenten.

Daarnaast is het ook niet mogelijk om een causale relatie te leggen tussen de waardepatronen van mensen en hun voorkeur voor een narratief. Daarvoor zou een tussengroepsdesign wenselijk zijn geweest, waarbij ook een groep huidige vrijwilligers geïnterviewd zou worden. Voor dit onderzoek was dat helaas geen mogelijkheid vanwege randvoorwaarden geschetst door de opdrachtgever. Stay Human en Het Begint met Taal wilden namelijk geen dynamiek op gang brengen

in de organisatie die mogelijk verkeerd uit zou kunnen pakken. Om die reden konden wij niet de organisatie in gaan en met vrijwilligers zelf werken.

Vervolgonderzoek waarbij wel gewerkt kan worden met vrijwilligers zou een uitkomst bieden voor bovenstaande zwaktes. Een dergelijk onderzoek zou het huidige onderzoek grootschaliger kunnen aanpakken met een tussengroepsdesign. Hierbij zouden dan een groep pragmatici en een groep plichtsgetrouwen teksten voorgelegd kunnen krijgen. Om een causale relatie vast te kunnen stellen tussen het waardepatroon van mensen en hun voorkeur voor bepaalde narratieven, zou uiteraard een veel groter aantal respondenten moeten worden geïnterviewd dan in dit onderzoek.

Een ander zwaktepunt aan dit onderzoek is, dat het enkel het beeld schetst van de twintig geïnterviewde respondenten. Van deze respondenten zijn er veertien als pragmatici gecategoriseerd aan de hand van de in hoofdstuk 3.4 toegelichte vragenlijst. Er valt echter niet uit te sluiten dat een huidige vrijwilliger, die wij in dit onderzoek dus in de groep plichtsgetrouwen hebben geschaard, een hoge score kan behalen op deze vragenlijst. Om bovenstaande redenen kan er dan ook niet gegeneraliseerd worden aan de hand van resultaten uit dit onderzoek.

Als laatste is er in dit onderzoek voor gekozen om narratieven in tekstuele vorm te gebruiken. Hier is voor gekozen om praktische redenen en omdat er niet met echte vrijwilligers gewerkt kon worden. Echter zullen de huidige vrijwilligers van Het Begint met Taal geen teksten schrijven, maar vertellen over hun werk en ervaringen. In dit onderzoek is niet gekeken naar spraak, maar vervolgonderzoek zou zich hier op kunnen richten. Daarbij zou het huidige onderzoek herhaald kunnen worden, maar dan met een methode waarbij de tekstuele narratieven vervangen worden door gesproken narratieven. Daarbij zouden respondenten uit zowel een pragmatische als een plichtsgetrouwe groep naar het gesproken narratief moeten luisteren, waarna een onderzoeker door middel van een kort gesprek met deze respondenten het effect van het aanspreken van waardepatronen zou kunnen onderzoeken.

Dit onderzoek biedt de opdrachtgever, ondanks bovenstaande zwaktes, een beeld van de reacties van pragmatici op teksten die volgens de theorie bij hun waardepatronen aansluiten en teksten die dat veel minder doen. Ook geeft dit onderzoek Stay Human een goed beeld van hoe pragmatische teksten geschreven zouden kunnen worden en welke elementen daarin van belang zijn voor pragmatici. Dit verkennende onderzoek geeft Stay Human dan ook voldoende input om vervolgonderzoek te gaan doen en daarna eventuele stappen te zetten binnen de organisatie om pragmatici beter aan te kunnen spreken.

Literatuurlijst

CBS. (2018, 18 juni). Statline: Immi- en emigratie naar geboorteland, leeftijd (31 december) en geslacht. Geraadpleegd op 25 maart 2019, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/03742/table?ts=1553430124106>

Chong, D., & Druckman, J. N. (2007). Framing Theory. *Annual Review of Political Science*, 10(1), 103–126.
<https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.10.072805.103054>

De Telegraaf. (2017, 7 januari). Kansloze asielplaag ongehinderd verder. Geraadpleegd op 16 maart 2019, van <https://www.telegraaf.nl/nieuws/37563/kansloze-asielplaagongehinderd-verder>

Het Begint met Taal. (2014). Organisatie. Geraadpleegd op 18 maart 2019, van <https://www.hetbegintmettaal.nl/organisatie/>

Motivaction. (z.d.). Het Mentality-model. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.motivaction.nl/mentality/het-mentality-model>

Motivaction. (2016a). Draagvlak participatiesamenleving is geen garantie voor toename vrijwilligerswerk. Geraadpleegd van <https://nov.nl/nieuws+en+blogs/1087580.aspx?t=Helpt+de+pragmatisc+he+mens+de+participa+tiesamenleving+om+zeep%3F>

Motivaction. (2016b). Verkenning van de beleving van het asielzoekersvraagstuk in Nederland. Geraadpleegd op 6 april 2019, van <https://xs.motivaction.nl/fileArchive/?f=115878&o=5880&key=1852>

Oosterwaal, A. (2009). Polarisation in the Dutch society and politics: the integration policy. *Mens en Maatschappij*, 84(4), 369–392.

Schwartz, S. H. (1992). Universals in the Content and Structure of Values: Theoretical Advances and Empirical Tests in 20 Countries. *Advances in Experimental Social Psychology* (25), 1–65.

[https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(08\)60281-6](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(08)60281-6)

Schwartz, S. H., Melech, G., Lehmann, A., Burgess, S., Harris, M., & Owens, V. (2001). Extending the Cross-Cultural Validity of the Theory of Basic Human Values with a Different Method of Measurement. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32(5), 519–542.

<https://doi.org/10.1177/0022022101032005001>

Stay Human. (z.d.-a). Aanpak. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van

<https://www.stayhuman.nu/aanpak/>

Stay Human. (z.d.-b). Over Stay Human. Geraadpleegd op 23 maart 2019,

van <https://www.stayhuman.nu/over-stayhuman/>

Taal Doet Meer (z.d.-a). Over Taal Doet Meer. Geraadpleegd op 10 juni 2019,

van <https://www.taaldoetmeer.nl/wie-zijn-we/over-taal-doet-meer/>

Taal Doet Meer (z.d.-b). Taalcafé Utrecht. Geraadpleegd op 10 juni 2019, van

<https://www.taaldoetmeer.nl/wat-doen-we/activiteiten-volwassenen/taalcafe/>

Van den Hoven, P. (2015). *Gold Mining: The Art of Rhetorical Discourse Analysis*. Xiamen: Xiamen University Press.

Van Egmond, H. (2017). 4 Burgerschapstijlen voor Vrijwilligers.

Geraadpleegd op 24 maart 2019, van <https://heleenvanegmond.nl/4-burgerschapstijlen/>

Van Gorp, B., Figoureux, M., & Vandekeybus, A. (2019). De verbindende samenleving: Zestien brillen om naar multiculturaliteit in Nederland te kijken. Geraadpleegd van [https://lirias-kuleuven-](https://lirias-kuleuven-be.proxy.library.uu.nl/2369167?limo=0)

[be.proxy.library.uu.nl/2369167?limo=0](https://lirias-kuleuven-be.proxy.library.uu.nl/2369167?limo=0)

WRR. (2012). Vertrouwen in Burgers. Amsterdam, Nederland: Amsterdam University Press.

Bijlage 1: Plagiaatformulier

Universiteit Utrecht

Faculteit Geesteswetenschappen

Versie september 2014

VERKLARING KENNISNEMING REGELS M.B.T. PLAGIAAT

Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt.

De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Hieronder volgt nadere uitleg wat er onder fraude en plagiaat wordt verstaan en een aantal concrete voorbeelden daarvan. Let wel: dit is geen uitputtende lijst!

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examencommissie van de opleiding sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examencommissie kan opleggen is het indienen van een verzoek aan het College van Bestuur om een student van de opleiding te laten verwijderen.

Plagiaat

Plagiaat is het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de student;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De plagiaatregels gelden ook voor concepten van papers of (hoofdstukken van) scripties die voor feedback aan een docent worden toegezonden, voorzover de mogelijkheid voor het insturen van concepten en het krijgen van feedback in de cursushandleiding of scriptieregeling is vermeld.

In de Onderwijs- en Examenregeling (artikel 5.15) is vastgelegd wat de formele gang van zaken is als er een vermoeden van fraude/plagiaat is, en welke sancties er opgelegd kunnen worden..

Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt de Universiteit Utrecht ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben.	
Naam:	Gabriëlla Vosters
Studentnummer:	5985108
Datum en handtekening:	
12-06-2019	

Dit formulier lever je bij je begeleider in als je start met je bacheloreindwerkstuk of je master scriptie.

Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.

Bijlage 2: Gespreksverslag vrijwilligers

Gespreksverslag van bezoek aan taalcafé 11-04-2019

We zijn bij het taalcafé in Utrecht Overvecht langs geweest om te kijken hoe het vrijwilligerswerk 'in het echt' gaat. We zijn aangeschoven bij één vrijwilliger en drie anderstaligen en hebben geobserveerd hoe de gesprekken verliepen. Ook hebben we zelf meegedaan aan het gesprek.

Deze vrijwilligster hebben wij kort gesproken en gevraagd naar haar motieven voor dit vrijwilligerswerk. Zij is gepensioneerde en woont zelf inmiddels 34 jaar in Nederland. Zij komt oorspronkelijk uit Denemarken en heeft dus zelf ook Nederlands als tweede taal moeten leren. Dat is één van de redenen waarom zij dit vrijwilligerswerk doet. Ook vindt zij het belangrijk om vrijwilligerswerk te doen, en dat mensen die in Nederland komen wonen Nederlands leren spreken en begrijpen. Daarnaast heeft ze taal altijd leuk gevonden en geeft ze ook Deense les. Zij gaf ook aan het 'shockerend' te vinden om te zien hoe belangrijk taal eigenlijk is. Als je de taal niet spreekt, is het heel lastig in Nederland. Hierin zou je de slachtofferrol van niet-Nederlandse sprekers terug kunnen zien.

Daarnaast hebben wij een oudere man gesproken die ook vrijwilliger is in het taalcafé. Hij is ook gepensioneerd en doet al jaren vrijwilligerswerk. Hij is begonnen bij het Rode Kruis, naar aanleiding van een vacature in de krant. Daar deed hij 1-op-1 werk met verschillende mensen die hulp nodig hadden met bijvoorbeeld huiswerk van hun taalles. Later ging hij naar Humanitas, maar nu werkt hij in het taalcafé. Bij het taalcafé help je mensen in een klein groepje, wat hij eigenlijk makkelijker en prettiger vond dan 1-op-1 werk. Dit kwam met name doordat mensen uit andere landen/culturen niet altijd even 'strikt' waren met afspraken als hijzelf, waardoor afspraken (te laat) afgezegd werden bijvoorbeeld. In het taalcafé kwam hij 'nooit voor niks opdagen'. Het leukste aan het vrijwilligerswerk vindt hij om de vooruitgang te zien bij de anderstaligen. Over tijd zag je heel goed dat iemand beter was geworden in de Nederlandse taal. Ook gaf hij aan het heel fijn te vinden dat de mensen hier zo gemotiveerd zijn en echt beter willen worden in hun beheersing van de Nederlandse taal. Dit vrijwilligerswerk paste ook bij hem, omdat hij zelf in het onderwijs/gezondheidszorg heeft gewerkt. Daarnaast vindt hij het goed om mensen te helpen de Nederlandse taal te leren, zodat ze aan werk kunnen komen.

Vervolgens hebben wij twee mannen van middelbare leeftijd (30-50?) gesproken. Zij deden vandaag voor het eerst mee in het taalcafé. Ze vertelden ons dat er vanuit het bedrijf waar zij werken vrijwilligerswerk erg gestimuleerd wordt. Hun bedrijf hield zich namelijk veel bezig met '*social responsibility*'. Zo hadden zij vandaag een dag waarop alle werknemers vrijwilligerswerk doen. Dit is een jaarlijks fenomeen zeiden ze. Zij gaven aan eerder deze dag ook vrijwilligerswerk in een bejaardentehuis te hebben gedaan, en zowel dat als het vrijwilligerswerk in het taalcafé erg leuk vonden. Toen wij hen vroegen of ze dit vaker zouden willen doen, gaven zij echter aan dat zij dit niet wekelijks zouden willen doen. Zij wilden zich hier niet op vastleggen. Wel lijkt hen het leuk om dit vrijblijvend te kunnen doen, om af en toe te komen helpen.

Hier zijn dus verschillen te zien tussen 'plichtsgetrouwen' en 'pragmatici'. Zo gaven de twee gepensioneerden aan het vrijwilligerswerk belangrijk te vinden, en ook dat mensen de Nederlandse taal leren. Daarnaast paste dit werk ook bij hun interesses/werkverleden (taal, onderwijs/gezondheidszorg). De twee jongere mannen gaven echter aan dat zij het vrijwilligerswerk vooral heel leuk vonden, maar er niet wekelijks aan vast te willen zitten. Het leek hen wel leuk om dit werk vaker te doen, maar wel vrijblijvend.

In de gesprekken merkten we ook op dat de twee gepensioneerden meer praatten vanuit het perspectief van de anderstaligen en waarom het voor hen belangrijk is dat dit vrijwilligerswerk gedaan wordt. De twee jongere mannen daarentegen spraken meer vanuit hun eigen perspectief en wat zij van het werk vonden en wat zij wilden.

Bijlage 3: Tekst H1

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben al een tijdje taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer. Ik ga wekelijks naar één van de Taalcafés in Utrecht, waar ik informele gesprekken voer met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Ik vind het belangrijk dat zij dit zelfvertrouwen hebben, omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden.

Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, wat ik heel interessant vind. Het is leuk om te zien dat de gesprekken echt zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen, en dat ik anderen op die manier kan helpen. Voor mij is dit een belangrijke reden om dit vrijwilligerswerk al een tijd met veel plezier te doen. Ik vind het een leuke en zinvolle invulling van mijn vrije tijd en zou dit echt iedereen aanraden!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 4: Tekst H2

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben al een tijdje taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer, waarvoor ik wekelijks naar één van de Taalcafés in Utrecht ga. Hier voer ik informele gesprekken met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Dit zelfvertrouwen is voor hen belangrijk, omdat zij de Nederlandse taal nodig hebben om zich te kunnen redden in onze maatschappij.

In het Taalcafé ontmoet ik mensen uit allerlei verschillende culturen, wat ik heel leuk vind. De gesprekken die ik voer, zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen bij de anderstaligen en dat is heel mooi om te zien. Op deze manier kan ik anderen echt helpen en daarom doe ik dit vrijwilligerswerk al een tijd met veel plezier. Als taalvrijwilliger besteed ik mijn vrije tijd op een leuke en zinvolle manier; zo kan ik een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij. Ik zou echt iedereen aanraden om eens langs te komen!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 5: Tekst P1

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

Een tijdje geleden ben ik begonnen met vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer en ik had nooit verwacht dat het zo leuk zou zijn. Ik ga als het mij uitkomt naar één van de Taalcafés in Utrecht, waar ik informele gesprekken voer met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. De flexibiliteit van dit vrijwilligerswerk sprak mij aan, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb.

Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, waardoor ik meer van de wereld weet en andere culturen beter kan begrijpen. Ik help hen met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, maar tegelijkertijd leer ik dus ook heel veel van hen. Ik vind het bijzonder dat ik bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten. Het doen van vrijwilligerswerk en wat ik leer van deze ervaring is bovendien een goede aanvulling op mijn cv. Ik zou het echt iedereen aanraden!

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen, lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben, kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 6: Tekst P2

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben een tijdje geleden begonnen als taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer en ik had nooit verwacht dat het zo'n bijzondere ervaring zou zijn. Ik ga naar één van de Taalcafés in Utrecht om anderstalige Nederlanders meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Dit doe ik door informele gesprekken met ze te voeren. Wat mij hieraan aanspreekt is de flexibiliteit waarmee ik dit vrijwilligerswerk kan doen, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb en dus kan gaan wanneer het mij uitkomt.

Ik vind het bijzonder dat ik door dit vrijwilligerswerk bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten. Ik heb mensen uit allerlei verschillende culturen ontmoet, waardoor ik meer over de wereld heb geleerd en andere culturen beter begrijp.

Terwijl ik hen help met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, leer ik tegelijkertijd dus ook heel veel van hen. Daarbij is dit vrijwilligerswerk en wat ik leer van deze ervaring een goede aanvulling op mijn cv. Ik zou echt iedereen aanraden om het eens te proberen!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 7: Toestemmingsformulier

Universiteit Utrecht

Ik begrijp dat ik meewerk aan een onderzoek van studenten van de opleiding CIW aan de Universiteit Utrecht en dat dit gesprek wordt opgenomen. Ik geef toestemming dat er uit dit gesprek anoniem geciteerd mag worden en dat de data alleen gebruikt mag worden voor onderzoeksdoeleinden.

Alle data zal anoniem en vertrouwelijk worden behandeld en verwerkt.

Naam: _____

Handtekening: _____

Datum: _____

Bijlage 8: Topiclijst

Topiclijst

Introtekst:

Hoi, mogen we 10 minuutjes met je in gesprek voor ons scriptieonderzoek? Je zou ons super erg helpen en we willen je als dank graag een gratis kopje koffie of thee aanbieden. We doen onderzoek naar (wat mensen drijft voor) vrijwilligerswerk. Zou je het goed vinden als we het gesprek voor eigen gebruik (!) opnemen? Alle data wordt volledig anoniem verwerkt en is alleen voor ons onderzoek.

Als akkoord: verklaring laten tekenen

Aantrekkelijkheid tekst

- Wat vindt u van dit verhaal?
  - Spreekt dit verhaal u aan?
    - Waarom?
  - Welke elementen uit dit verhaal vindt u zelf belangrijk?
    - Waarom?
  - Vindt u dit verhaal overtuigend (of juist niet)?
    - Waarom?

Attitude vrijwilligerswerk

- Wat vindt u van het vrijwilligerswerk waar u net over heeft gelezen?
  - Lijkt het u leuk vrijwilligerswerk?
  - Lijkt het u nuttig vrijwilligerswerk?

Intentie vrijwilligerswerk

- Zou u taalvrijwilligerswerk willen gaan doen na het lezen van dit verhaal?

Na afloop: *Zou u dit nog even willen lezen en invullen?*

Pragmatici test: vragenlijst

Als mensen vastlopen en moeite hebben met aanwijzen waarom zij tekst x of y beter vinden:

- Deze twee teksten gaan over hetzelfde vrijwilligerswerk, maar benadrukken eigenlijk andere elementen van dit werk. Zijn er bepaalde elementen die er voor jou uitspringen en waarop je je voorkeur baseert? (zo dwing je iets meer om de teksten en variërende elementen te vergelijken)

Bijlage 9: Vragenlijst

Hieronder beschrijven we kort een aantal mensen. Lees iedere beschrijving en bedenk in hoeverre deze personen op jou lijken. Kruis het vakje aan dat aangeeft hoeveel de persoon in de beschrijving op jou lijkt.

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

	Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
1. Ze vindt het heel belangrijk om haar capaciteiten te tonen. Ze wil dat mensen bewonderen wat zij doet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ze vindt het belangrijk om veel verschillende dingen te doen in het leven. Ze is altijd op zoek naar nieuwe dingen om te proberen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ze pakt iedere kans die ze krijgt om plezier te hebben. Het is belangrijk voor haar om dingen te doen die haar blij maken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ze vindt het belangrijk om zelf te beslissen wat zij doet. Ze is graag vrij in het plannen en kiezen van haar activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Erg succesvol zijn is belangrijk voor haar. Ze maakt graag indruk op andere mensen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ze neemt graag risico's. Ze is altijd op zoek naar avontuur.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Ze vindt het belangrijk om geïnteresseerd te zijn. Ze is graag nieuwsgierig en probeert allerlei verschillende dingen te begrijpen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Ze vindt het belangrijk om ambitieus te zijn. Ze wil laten zien hoe bekwaam ze is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Genieten van leuke dingen in het leven is belangrijk voor haar. Ze houdt ervan om zichzelf te 'verwennen'.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

	Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
10. Ze houdt van verrassingen. Het is belangrijk voor haar om een spannend leven te leiden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Vooroplopen in het leven is belangrijk voor haar. Ze streeft ernaar om het beter te doen dan anderen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ze wil echt van het leven genieten. Dat zij het naar haar zin heeft is heel belangrijk voor haar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Demografische gegevens

Geslacht:

0 Man   0 Vrouw   0 Zeg ik liever niet

Leeftijd: _____

Hoogst afgeronde opleiding: _____

Bent u op dit moment actief als vrijwilliger?

0 Ja   0 Nee

Heel erg bedankt voor het invullen!

Bijlage 10: Vragenlijst: Gemiddelde scores

Respondent 1: Anna	4,75
Respondent 2: Beau	4,75
Respondent 3: Chris	2,8
Respondent 4: Daphne	3,25
Respondent 5: Eddy	3,67
Respondent 6: Floor	4,67
Respondent 7: Gwen	3,75
Respondent 8: Harry	5,16
Respondent 9: Iris	4,08
Respondent 10: Julia	4,75
Respondent 11: Kelly	4,33
Respondent 12: Leo	4,16
Respondent 13: Marije	4,75
Respondent 14: Nick	4,58
Respondent 15: Olivia	3,41
Respondent 16: Pleun	5,16
Respondent 17: Quinty	4,42
Respondent 18: Ruben	4,91
Respondent 19: Sophie	3,91
Respondent 20: Theo	4,42

Bijlage 11: Codeerschema

Intentie tot het uitvoeren van vrijwilligerswerk

Intentie wel

Intentie niet

Intentie tot verdieping

Attitude ten opzicht van vrijwilligerswerk

Algemeen positief

Element: flexibiliteit

Element: zelfontplooiing

Element: mensen ontmoeten van andere culturen (ontmoetingsframe)

Element: goed voor cv (positief of negatief)

Element: mensen zelfvertrouwen geven

Element: win-win-frame

Element: zinvolle bijdrage aan de maatschappij leveren

Element: belangrijk vinden om mensen te helpen

Element: focus op anderen

Reden voor vrijwilligerswerk: mensen helpen (wanneer echt sprake is van een voorwaarde)

Eerdere ervaring vrijwilligerswerk

Eerdere interesse vrijwilligerswerk

Niet genoeg tijd vrijwilligerswerk

Eigen belang vrijwilliger

Persoonlijker (wel of niet)

Leuk/Eigen plezier

Aanraden

Persoonlijke relevantie

Voorkeur tekst

H1

H2

P1

P2

Bijlage 12: Citaten per code

Intentie

Intentie wel

Eddy: 'Yes, I would like to do it I guess.' [Over P1]

Harry: 'Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel. [Over P2]

Iris: 'Nou ja, ja dus omdat ik zulk soort initiatieven zelf altijd bij betrokken ben geweest. Dus ja, ja.' [Over P1]

Julia: 'Ja, voor mezelf wel. Ik denk dat als ik hier interesse in zou hebben en dit zou lezen, dan zou ik daar wel enthousiast van worden.' [Over H1]

Marije: 'Nou ja, ik weet niet, het lijkt me nog steeds wel leuk, want ik vind dit een leuke vorm van vrijwilligerswerk, maar het heeft me minder overgehaald dan die ander.' [Negatief over H2]

Nick: 'Ik zou, als ik deze tekst lees zou ik sneller geneigd zijn om het in ieder geval te proberen, laten we het zo zeggen.' [Over P1]

Nick: 'Ja, aangezien het dus vrijblijvender is, zou ik me dan daarvoor aanmelden in ieder geval om een keer langs te gaan.' [Over P1]

Pleun: 'Ehm, nou ja ze zegt dat ze informele gesprekken voert om zeg maar zelfvertrouwen te geven aan mensen. En ik kan me heel goed voorstellen dat als je naar een vreemd land komt, en je spreekt de taal niet, dan maak je heel moeilijk connecties met andere mensen terwijl je dat wel graag wil. Dus dat vind ik een heel leuk stuk, en ik denk dat ik daarom, om

die reden dan ook wel gewoon hieraan mee zou willen doen.' [Over H2]

Pleun: 'Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster. Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.' [Over P2]

Ruben: 'Denk het wel, ja.' [Volgt na: 'Als je die zou lezen zou je wel eerder ehm- zou je eerder geneigd zijn om je aan te melden bijvoorbeeld, dan als je die eerste tekst zou lezen?' over P1]

Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]

Theo: 'Het, het zou me eerder overhalen.' [Over P2]

Intentie niet

Beau: 'Nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd. [lacht]. Uh, want ik heb veel andere dingen.' [Over P1]

Chris: 'Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Chris: 'Ik ben niet zo'n taalmens.' [Over P2]

Floor: 'Niet dat ik zelf denk van oh dat wil ik ook.' [Over H2]

Floor: 'Ja ik zou het zelf zeg maar niet doen.' [Over P1]

Harry: 'maar verder zou ik het zelf niet doen denk ik.' [Over H2]

Harry: 'Nou ik zou misschien wel vrijwilligerswerk willen doen, maar ik denk niet taalvrijwilliger.' [Over H2]

Leo: 'Maar nogmaals, ik weet niet of dat voor mij dan een drijfveer zou zijn om het ook te gaan doen.' [Over mensen helpen, over H1]

Leo: 'Nee, maar dat heeft denk ik niet met de tekst te maken, als wel meer gewoon van uh... meer tijd-technisch..., druk werk, uh... ik probeer privé ook nog wel eens een keertje wat te doen, maar dat schiet er ook vaak bij in weet je wel.' [Over H1]

Nick: 'Nee, dat niet per se.' [Over H2]

Theo: 'De doelstelling zeker, maar ik zou het zelf niet gaan doen.' [Volgt na: 'Spreekt dat aan?', over H1]

Theo: 'Ik zou me niet gelijk aanmelden. Het zou me niet direct overhalen tot actie om te zeggen nou dat ga ik ook doen, om daar vrijwilliger voor te zijn.' [Over H1]

Intentie tot verdieping

Anna: 'Nou ja, als ik zoiets zou zien, zou dat wel reden zijn om te denken, 'oh wat leuk, ik ga even kijken', ja.' [Over H1]

Gwen: 'Misschien. Maar mezelf kennende zou ik dan heel enthousiast worden en het dan ergens in een kast leggen en dan uiteindelijk toch niet doen.' [Over P2]

Marije: 'Ja, als ik de tijd ervoor zou hebben, zeg maar, dan zou ik er wel over nadenken. Ik weet niet of ik het echt zou doen, maar ik zou dan wel gaan opzoeken van hoeveel uur per week kost het me, en zit het in de buurt, en dan zou ik me wel kunnen aanmelden, ja.' [Over P1]

Nick: 'Ik zou dan eerst een keertje willen kijken of ik het überhaupt echt wat vindt.' [Over H2]

Olivia: 'Nee, nog steeds niet, maar ik zou er wel meer over nadenken.' [Over H2]

Attitude vrijwilligerswerk

Algemeen positief

Anna: 'Ja, het klinkt als leuk werk om te doen.' [Over H1]

Anna: 'Maar als ik iets zou doen dan lijkt me dat heel leuk.' [Over H1]

Beau: 'Uhhh, ja, ja! Ja lijkt me leuk. Ik ben opzich wel een mensen persoon dus uh, ik uh. Het lijkt mij best leuk om te doen, ja.' [Over P1]

Daphne: 'Nou, ik heb iets vergelijkbaars gedaan ook, dus in die zin spreekt het me aan.' [Over H1]

Eddy: 'Well, I like it a lot, I think it's very nice, very interesting yes.' [Over P1]

Floor: 'Uhm, ja opzich denk ik wel, ja. Ja ik heb wel een goed, een goed beeld erover.' [Over H2]

Floor: 'Nou ja, ik denk dan wel van oh ja, leuk als iemand dat doet ofzo' [Over H2]

Gwen: 'Ik word er wel enthousiast van. Maar vooral inderdaad het soort vrijwilligerswerk, want het is inderdaad heel leuk om zo met mensen te zijn en om gewoon met hun te praten.' [Over P2]

Harry: 'Wel een goed initiatief van Tessa.' [Over H2]

Iris: 'Uh, nou ik denk als het, ik denk dat van zoiets, zo'n initiatief heel fijn is.' [Over P1]

Iris: 'Ik vind dat altijd heel mooi van zulk soort initiatieven.' [Over P1]

Iris: 'Ja, misschien iets, persoonlijk iets minder, omdat het echt zo staat van ja 'leuke en zinvolle invulling van mijn vrije tijd'. Dan zou ik denken van oke dat voelt alweer meer als een soort van opgave op de een of andere manier?' [Minder positief over H1]

Kelly: 'Ja, want ik word er wel nog enthousiaster van.' [Positiever over H2]

Leo: 'Ja dat spreekt mij op zich wel aan.' [H1]

Leo: 'Qua initiatief zelf wel, goed initiatief, goed dat het er is.' [Over H1]

Leo: 'Dat heeft niet zo zeer met de tekst te maken hoor, ik bedoel- ik vind wel- het is wel heel goed om te lezen, fijn om te lezen, dat de persoon die dit doet ook echt denkt van, oh ik kan hier ook echt iets betekenen voor een ander. Dat vind ik zelf wel heel waardevol.' [Over H1]

Leo: 'Nou minder juist.' [Minder positief over P2]

Marije: 'Ja, een positief beeld.' [Over P1]

Marije: 'Ja, als je dit zo leest wel, ja.' [Volgt na: 'En lijkt het je leuk werk, als je het zo leest?', over P1]

Marije: 'Dus hier voelt het wel iets meer als een soort, als werk echt, terwijl bij die ander het nog wel overkwam alsof het ook een soort hobby is.' [Negatief over H2]

Marije: 'Nou ja, ik weet niet, het lijkt me nog steeds wel leuk, want ik vind dit een leuke vorm van vrijwilligerswerk, maar het heeft me minder overgehaald dan die ander.' [Negatief over H2]

Nick: 'Ja, gewoon, komt nobel over, mensen helpen met het leren van de Nederlandse taal.' [Over H2]

Olivia: 'Ja, zij zegt hier dat ze gewoon naar één van de Taalcafés gaat en dan gaat ze gewoon met die mensen praten. Maar, ja, daar ben ik niet zo van.' [Negatief over P2]

Olivia: 'Ik krijg wel een positiever beeld.' [Over H2]

Pleun: 'Het lijkt me wel leuk, vooral omdat je ook mensen helpt en dat vind ik zelf heel tof om te doen.' [Over H2]

Quinty: 'Ehm klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk. Omdat het iets formeler is. Zeg maar iets eh... Voor mijn gevoel iets minder- gewoon wat netter (lacht). ' [Minder positief over H2]

Ruben: 'Ja, nee, nou ja deze tekst- door deze tekst lijkt het mij wel leuker, denk ik. Ja, zeker weten.' [Positiever over P1]

Sophie: 'Mm, ja, op zich wel.' [Volgt na: 'Lijkt dit vrijwilligerswerk dat hier wordt omschreven je dan leuk? Of lijkt het je nuttig?', over P2]

Sophie: 'Ja ook, best positief eigenlijk.' [Over H2]

Theo: 'De doelstelling zeker, maar ik zou het zelf niet gaan doen.' [Volgt na: 'Spreekt dat aan?', over H1]

Theo: 'Maar nogmaals, het is wel heel gaaf dat er, dat er mensen zijn en dat dit gebeurt want het is natuurlijk enorm belangrijk.' [Over H1]

Element: flexibiliteit

Anna: 'Ja, leuk, en ook makkelijk inderdaad, het is flexibel en ik kan niet ieder moment, dus dan denk je, 'oh, nou, dan kan ik het ook wel doen.' [Over P1]

Chris: 'Het gaat over die flexibiliteit, dat is een heel belangrijk ding altijd bij vrijwilligers. Ik weet hoe belangrijk dat is (lacht). En zeker bijwerkende mensen is dat een ding, dus de mensen die je voor dit soort werk wil hebben, dus mensen die vrijwilligerswerk doen om anderen taal bij te brengen enzo en mensen die enigszins opgeleid zijn en dat soort dingen. Dan heb je vaak te maken met mensen die werken en die zoeken dit soort flexibiliteit, dus dat is héel belangrijk. En die zijn ook juist in deze dingen geïnteresseerd, dus ik denk met zo'n voorbeeld als dit haal je wel die dingen naar boven die redelijk herkenbaar zijn als vrijwilliger. Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Daphne: '[denkt na] Ja, ik ben, ik denk dat die flexibiliteit meteen iets is wat heel concreet en praktisch aan kan spreken zeg maar, als ik voor mezelf spreek.' [Over P2]

Floor: 'maar meer ook wel omdat er wat meer duidelijk is van dat het flexibel is en uh, dat je dus gewoon kan gaan wanneer je wilt.' [P1]

Floor: 'Nou dus de flexibiliteit.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Floor: 'Maar ik vond vooral wel gewoon dat je kan binnenlopen en een gesprek hebt, ja.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Gwen: '[lacht] Voor mij sowieso [belangrijk], ja, dat je niet op een vast tijdstip ergens hoeft te zijn. [Over P2]

Gwen: 'Dus dat is aan deze misschien wel goed. Dat duidelijk is dat het echt flexibel is.' [Over P2]

Harry: 'hier geef je bijvoorbeeld heel erg aan van meer flexibiliteit' [Over P2]

Harry: 'Als ik vrijwilligerswerk zou doen dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt- ja je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet ofzoiets.' [Over P2]

Harry: 'Dat je nog wel een beetje zelf kan indelen wanneer je het zou doen, dat wel ja.' [Over P2]

Kelly: 'Ja want het lijkt alsof je het zelf heel flexibel kan inrichten en niet dat je er heel veel tijd mee kwijt bent, maar dat je wel iemand veel helpt.' [Over P2]

Leo: 'Maar gewoon die flexibiliteit, en die aanvulling op mijn CV, dan denk ik van ja...' [Negatief over P2]

Leo: 'ze begint over die flexibiliteit, dat is op zich prima natuurlijk' [Over P2]

Marije: 'Ja, de flexibiliteit spreekt me wel aan, want ik houd er ook niet zo van om een vast iets te hebben, vooral als het vrijwilligerswerk is, dan als het heel vast is voelt het als een

verplichting, terwijl je het toch ook voor niks doet eigenlijk.' [Over P1]
 Marije: 'Het punt wat mij aansprak, dus de flexibiliteit, die is hier al weg.' [Negatief over H2]
 Nick: 'Het komt een stuk vrijblijvender over, in ieder geval. Dus ik heb het gevoel alsof ik dus inderdaad gewoon langs zou kunnen gaan om te kijken of ik het leuk vind en dan kan zien of het echt iets voor mij is of niet.' [Over P1]
 Nick: 'Ik zou me niet zomaar aan iets willen binden zonder dat ik eerst kan ervaren of het ook echt iets voor mij is.' [Over P1]
 Nick: 'Ja, aangezien het dus vrijblijvender is, zou ik me dan daarvoor aanmelden in ieder geval om een keer langs te gaan.' [Over P1]
 Pleun: 'Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster. Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.' [Over P2]
 Pleun: 'Omdat dit natuurlijk meer richt op het flexibel zijn en dat is dus fijn voor mij.' [Over P2]
 Pleun: 'Dus, maar voor mij persoonlijk denk ik dat ik toch zou gaan voor dat flexibele gedeelte omdat dat mij zou overhalen.' [Over P2]
 Ruben: 'Als het mij uitkomt ga ik dit doen, en eh omdat ik dit en dit doe, dat ik niet een vast moment heb...' [Positief over P1]
 Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]
 Sophie: 'Wel aantrekkelijk dat je anderen zeg maar helpt om gewoon meer zelfvertrouwen te hebben, dat vind ik er wel mooi aan en dat het flexibel is.' [Over P2]
 Sophie: 'Minder dat van flexibele en zo.' [Gebrek, over H2]
 Theo: 'Flexibiliteit, spreekt je aan. Ja. Weet je ik denk als je, iedereen wil wel iets doen voor een ander, maar op het moment dat je natuurlijk uh, ja daar meer, dat je wat minder flexibel bent wordt de druk daar hoger in.' [Over P2]

Element: ontmoetingsframe

Eddy: 'You meet other people and you learn from others as well.' [Over P1]
 Eddy: 'I enjoy helping others and I enjoy meeting new people.' [Over H2]
 Eddy: 'but it's about being in touch with people from other countries and learning from others as well.' [Over P1 en H2]
 Eddy: 'It has a little bit more that touch of like getting to meet new people and getting in touch with other people. And not only just helping them understand language but also getting in touch with other cultures.' [Over P1]
 Gwen: 'Dus als je daar dan mensen mee helpt, dan is dat wel leuk en tegelijkertijd ontmoet je ook mensen en ja, dat, ik word er wel enthousiast van.' [Over P2]
 Harry: 'Dat je mensen ontmoet die je anders nooit zou ontmoeten, dat je wat van andere culturen leert.' [Over P2]
 Kelly: 'Ja, ook omdat ze het heeft over die verschillende culturen.' [Over H1]
 Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]
 Sophie: 'Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.' [Over P2]
 Theo: 'En ja, weet je, dat leest heel leuk: 'ik vind het bijzonder dat ik door dit vrijwilligerswerk bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten'. Dát klopt, maar of je er echt bevriend mee raakt, ja dat geloof ik niet direct. Maar dat je gesprekken hebt met mensen die je anders zou ontmoeten, ja dat zeker.' [Over P2]

Element: goed voor cv (positief of negatief)

Harry: 'Oh ja en dat goeie aanvulling op je CV, dat is natuurlijk altijd goed.' [Positief over P2]

Harry: 'Ja en voor je CV natuurlijk, dat is natuurlijk ook een mooie aanvulling.' [Positief over P2]

Iris: 'Alhoewel hier trouwens wel staat, goede aanvulling op mijn cv.' [Negatief over P1]

Kelly: 'Ja, omdat ze niet, ik denk omdat ze niet juist haar cv noemt, als motivatie en reden.' [Negatief over P2]

Leo: 'En dan vind ik zo'n laatste zinsnede over goede aanvulling voor mijn CV, vind ik dan toch minder aanspreken omdat ik zelf zoiets heb van je moet het doen vanuit jezelf. Niet vanuit een eh- vanuit je eigen waarden gedreven, niet vanuit een eh- zeg maar meer een ander helpen in plaats van goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen. Daar zou ik dan zelf wat minder mee hebben.' [Negatief over P2]

Leo: 'Tuurlijk dat kan zeker een waarde zijn, maar ik zou dan eh- deze vind ik dan net effetjes meer iets egocentrisch gericht, zo van ik doe het voor mezelf en niet voor een ander.' [Negatief over P2]

Leo: 'Maar gewoon die flexibiliteit, en die aanvulling op mijn CV, dan denk ik van ja...' [Negatief over P2]

Quinty: 'Je krijgt met die andere tekst, daar gaat het over goede aanvulling op mijn CV enzo..., Gewoon iets persoonlijker of zo.' [Positief over P1]

Element: win-win-frame

Anna: 'Niet als het, als het over iets heel anders zou gaan, vrijwilligerswerk dat me niet aanspreekt, dan zou ik er niet naar kijken.'

Anna: '[denkt na] Ja, ik denk wel dat het iets is wat je zelf, nou, ofwel iets van leert, of dat je leuk vindt, of wat, er moet iets bij jezelf ook leuk aan zijn.'

Anna: 'Nee, nee, dat... Dat is helaas wel zo. [lacht]' [Volgt op: 'Anders zou je het niet doen?']

Chris: 'Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.' [Over P2]

Daphne: 'Nee, ik denk dat, ik vind dat een tekstje waarin eigenlijk beide kanten wel naar voren komen, van zowel de doelgroep, als degene die het doet, de vrijwilliger en de motivatie.' [Over H1]

Eddy: 'but it's about being in touch with people from other countries and learning from others as well.' [Over P1 en H2]

Floor: 'Ik denk ook wel dat het goed is dat die ook in contact zijn met Nederlanders en niet alleen bijvoorbeeld met ja, ik weet niet waar die normaal heen gaan met inburgering of iets uh. Dat je ook gewoon meer, zeg maar, normale gesprekken voert. Ik denk dat je daar juist wel heel veel van leert.' [Over H2]

Floor: 'Ja, ook.' [Volgt op: Deze gaat wat meer over dat zij er ook baat bij heeft, toch? - I: Ja. Spreekt dat je meer aan?', over P1]

Floor: 'Ja, dat je zelf ook wat leert inderdaad.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Harry: 'Je leert ook van de ander, dus dat je daar ook een beetje baat bij hebt. Dat je niet alleen maar vrijwilligerswerk doet en dat je iemand wat geeft, maar dat je ook zelf er wat van leert.' [Over P2]

Harry: 'Als ik vrijwilligerswerk zou doen dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt- ja je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet ofzoiets.' [Over P2]

Harry: 'Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel. [Over P2]

Iris: 'Een soort wederkerigheid.' [Over P1]

Iris: 'Uh, ja want wat ik net zei, ik lees dan hier van: 'omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden. En ik lees hier ook: 'ik vind het een leuke en zinvolle invulling voor mijn vrije tijd. Dan is het dus meer echt

vanuit jezelf gericht en niet zo van oke, zij kunnen mij ook wat bijbrengen. Het is iets minder wederkerig.' [Gebrek aan win-win-frame, over H1]

Julia: 'Ik denk ook wat meer wat je er zelf uithaalt in plaats van alleen maar gericht op wat je voor een ander doet.' [Over P1]

Julia: 'Ja, nou ja, ik denk wat ik net zei ook, van wat je er dan denk ik wat meer zelf ook uithaalt, in plaats van dat je het alleen... Kijk, iets doen voor een ander is natuurlijk heel mooi, maar ik denk dat iedereen altijd toch ook wel iets ergens zelf uit wil halen.' [Over P1]

Kelly: 'Ja, ja ja ja. Wat je ook van hun kan leren.' [Over H1]

Leo: 'Om iemand te helpen bedoel je? Uhm... ja, nee zeker. Ja het zou niet per definitie bij mij misschien de reden zijn waarom ik zelf vrijwilligerswerk zou doen.' [Over H1]

Leo: 'Ik denk wel dat als je zoiets zou doen dan zou je het inderdaad vanuit je eigen drijfveren en motivatie moeten doen.' [Negatief over P2]

Leo: 'Het spreekt mij meer aan dat je het voor een ander doet dan dat je het inderdaad meer doet voor jezelf.' [Negatief over P2]

Marije: 'Dat het niet alleen voor de vrijwilliger zelf wat toevoegt, maar ook voor degene die ze helpt.' [Over P1]

Nick: 'Ik vind het leuk dat in deze tekst ook staat dat je daadwerkelijk ook van hun kan leren. Dus dat het niet alleen maar eenzijdige kennisoverdracht is, maar dat je van hun ook nog wat opsteekt.' [Over P1]

Nick: 'Dat je er allebei beter van wordt, dat vind ik een hele leuk insteek.' [P1]

Quinty: 'Het is wel denk ik heel, hoe noem je dat, dat je zelf een goed gevoel ervan krijgt. Dat je voldoening soort van- Je krijgt het ook echt terug zeg maar.' [Over P1]

Sophie: 'Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.' [Over P2]

Reden voor vrijwilligerswerk: anderen helpen

Beau: 'Daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo?' [Over H1]

Beau: 'Bij deze heb ik meer het idee, of meer het gevoel zeg maar, dat je iemand op weg helpt.' [Over H1]

Beau: 'Ja' [Volgt na: Ja, dus je vindt het wel belangrijk dat de ander er heel veel aan heeft, zeg maar?]

Daphne: 'Dus in die zin, als ik het zelf zou moeten schrijven, of beschrijven als ik vrijwilliger was dan zou ik wat meer focussen op, nog wat meer op de bijdrage die je levert aan de

doelgroep.' [Over H1]

Eddy: 'I enjoy helping others and I enjoy meeting new people.' [Over H2]

Julia: 'Nou, vooral om anderstaligen eigenlijk te helpen hun plekje, denk ik, in de maatschappij een beetje te vinden. En dan heb je toch wel taal nodig om ze daarin te kunnen ondersteunen.' [Over H1]

Kelly: 'Ja want het lijkt alsof je het zelf heel flexibel kan inrichten en niet dat je er heel veel tijd mee kwijt bent, maar dat je wel iemand veel helpt.' [Over P2]

Kelly: 'Ja omdat zij het echt heeft over wat je die mensen kan geven.' [Over H1]

Leo: 'dus dat zou mij hier wel in aanspreken.' [Over mensen helpen, over H1]

Leo: 'zeg maar meer een ander helpen in plaats van goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen.' [Over P2]

Nick: 'Ik heb zelf niet zo heel veel met taal, maar ik zou het wel leuk vinden om mensen

ermee te helpen, eens in de zoveel tijd.' [Over H2]

Nick: 'Nou, vooral het kunnen helpen van mensen eigenlijk.' [Volgt na 'Oké, en zijn er nog bepaalde elementen die je hier hebt gelezen die je belangrijk vindt?', over H2]

Nick: 'Ik vind het gewoon leuk om mensen te helpen, dus dat spreekt mij aan, maar dan moet ik wel kijken of die manier van helpen mij interessant lijkt.' [Over H2]

Olivia: 'Ja, alleen dat andere mensen helpen met het leren van Nederlands spreekt me wel aan.' [Over P2]

Olivia: 'Over het bijdragen aan de maatschappij, en dat je anderen echt kan helpen.'
[Volgt na: 'En waar zit 'm dat in?' over het krijgen van een positiever beeld bij H2]

Element: belangrijk mensen helpen

Eddy: 'This is more about helping others understand' [Over H2]

Eddy: 'It has a little bit more that touch of like getting to meet new people and getting in touch with other people. And not only just helping them understand language but also getting

in touch with other cultures.' [Over P1]

Floor: 'Ja zeker wel ja!' [Volgt op: Want ze noemt bijvoorbeeld, uh, echt dat helpen van mensen, vind je dat belangrijk? Of spreekt dat je aan, of niet?', Over H2]

Floor: 'Ik denk ook wel dat het goed is dat die ook in contact zijn met Nederlanders en niet alleen bijvoorbeeld met ja, ik weet niet waar die normaal heen gaan met inburgering of iets uh. Dat je ook gewoon meer, zeg maar, normale gesprekken voert.' [Over H2]

Gwen: 'Dus als je daar dan mensen mee helpt, dan is dat wel leuk en tegelijkertijd ontmoet je ook mensen en ja, dat, ik word er wel enthousiast van.' [Over P2]

Harry: 'Ja of een voorbeeldsituatie van iemand die geholpen is met vrijwilligerswerk, dan zou ik wel denken van ja, misschien is dat wel...' [Over H2]

Leo: 'Om iemand te helpen bedoel je? Uhm... ja, nee zeker. Ja het zou niet per definitie bij mij misschien de reden zijn waarom ik zelf vrijwilligerswerk zou doen.' [Over H1]

Olivia: 'Ja, ik vind het wel belangrijk dat als mensen naar Nederland komen, dat ze wel een minimaal begrip hebben van taal, wat hun ook helpt met het integreren in de samenleving.' [Over P2]

Pleun: 'Het lijkt me wel leuk, vooral omdat je ook mensen helpt en dat vind ik zelf heel tof om te doen.' [Over H2]

Pleun: 'Maar ik vind die andere tekst wat meer amicaal, wat persoonlijker, wat fijner om te lezen, dat die echt mensen helpt.' [Over H2]

Quinty: 'Volgens mij kun je ze al heel erg eenvoudig zelfvertrouwen geven, de anderen. Dat is een hele kleine moeite, en daar kun je anderen goed mee helpen.' [Over P1]

Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]

Sophie: 'Maar er wordt wel meer uitgelicht dat het echt belangrijk voor ze is en zo...' [Over H2]

Niet genoeg tijd vrijwilligerswerk

Anna: 'Dus dat is heel toevallig, dat ik zat te kijken of ik dat zou doen, om bij mensen thuis, alleen het was nu nog qua tijd, omdat mijn eigen jongste nog zo klein is vond ik dat moeilijk te combineren, maar ik had er wel naar gekeken.'

Anna: 'Ik vind het nu niet te combineren gewoon.'

Beau: 'Nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd. [lacht]. Uh, want ik heb veel andere dingen.'

Floor: 'Nee ja, geen tijd eigenlijk.'

Floor: 'Deze tekst spreekt me wel meer aan, maar ik zou het zelf, ja ik heb er gewoon geen tijd voor.'

Leo: 'Nee, maar dat heeft denk ik niet met de tekst te maken, als wel meer gewoon van uh... meer tijd-technisch..., druk werk, uh... ik probeer privé ook nog wel eens een keertje wat te doen, maar dat schiet er ook vaak bij in weet je wel.'

Marije: 'Ja, als ik de tijd ervoor zou hebben, zeg maar, dan zou ik er wel over nadenken.' [Over P1]

Pleun: 'Ik weet alleen niet of ik er zelf echt voor vrij zou kunnen maken, in verband met studie, een baan en heen en weer reizen naar huis. Dus voor mij zou het misschien iets te veel zijn.' [Over H2]

Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd.' [Over P2]

Theo: 'Nou, mijn vrijetijdsbesteding, wat je als vrijwilliger doet, ik stop mijn vrije tijd liever in andere dingen.' [Over H1]

Persoonlijker

Anna: 'Het komt persoonlijker over.' [Over P1]

Anna: 'Alsof het echt gewoon m'n buurvrouw is ofzo, ik weet niet.' [Over P1]

Chris: 'Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.' [Over P2]

Julia: 'Ja, ik denk wel iets meer, hij is wat persoonlijker.' [Over P1]

Pleun: 'Maar ik vind die andere tekst wat meer amicaal, wat persoonlijker, wat fijner om te lezen, dat die echt mensen helpt.' [Over H2]

Quinty: 'Je krijgt met die andere tekst, daar gaat het over goede aanvulling op mijn CV enzo..., Gewoon iets persoonlijker of zo.' [Positief over P1]

Ruben: 'Zeg maar, deze tekst ehm- ehm... deze tekst heeft wat meer leven in zich of zo.' [Positief over P1]

Ruben: 'Ja plus in deze tekst is het gewoon wat menselijker.' [Positief over P1]

Ruben: 'Ja precies, persoonlijker ja. Dit is veel persoonlijker, ja.' [Positief over P1]

Theo: 'Ja deze tekst is veel uitnodigender.' [Positief over P2]

Theo: 'Ik ja, hoe het opgesteld is, dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer, hè ook van, hoe zo iemand dat gaat doen hè. Uh wat informeler komt het over.' [Positief over P2]

Persoonlijker (niet)

Chris: 'Ja hier is het enthousiasme uitgehaald en persoonlijker. Daar heeft het een naam, en hier is het ik. Het zit in details, maar het is net wat – zeker het eerste stukje is heel feitelijk. Wat droger. De jus is ervan af zeg maar (lacht), droge aardappels.' [Over H1]

Chris: 'Het staat er wel, maar het is net iets ingetogener en feitelijker en dat maakt het droog.' [Over H1]

Quinty: 'Ehm klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk. Omdat het iets formeler is. Zeg maar iets eh... Voor mijn gevoel iets minder- gewoon wat netter (lacht).' [Minder positief over H2]

' [Negatief over H2]

Ruben: 'Ja deze tekst- of in ieder geval die andere tekst lijkt een stuk eh, vlakker of zo, als je begrijpt wat ik bedoel.' [Negatief over H1]

Theo: 'Ik ja, hoe het opgesteld is, dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer, hè ook van, hoe zo iemand dat gaat doen hè. Uh wat informeler komt het over.' [Minder positief over H1]

Persoonlijke relevantie

Anna: 'Niet als het, als het over iets heel anders zou gaan, vrijwilligerswerk dat me niet aanspreekt, dan zou ik er niet naar kijken.'

Chris: 'Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Chris: 'Ik ben niet zo'n taalmens.'

Harry: 'Nou ik zou misschien wel vrijwilligerswerk willen doen, maar ik denk niet taalvrijwilliger. Dat- ik weet niet, staat een beetje ver van me af.'

Harry: 'Nou het staat gewoon een beetje ver van me af, dat taalvrijwilliger.'

Leo: 'Qua initiatief zelf wel, goed initiatief, goed dat het er is. Maar ik weet niet of dat voor mij zeg maar iets zou zijn wat ik heel erg interessant zou vinden. Maar dat heeft meer met voorkeur te maken.' [Over H1]

Nick: 'Ik heb zelf niet zo heel veel met taal.' [Over H2]

Nick: 'Ik zou me niet zomaar aan iets willen binden zonder dat ik eerst kan ervaren of het ook echt iets voor mij is.' [Over P1]

Olivia: 'Ja, het is niet echt iets voor mij' [Over P2]
Ruben: 'Eh ja, op zich wel. Ja ik weet niet of ik het vrijwilligerswerk zelf écht leuk zou vinden.' [Over H1]

Voorkeur tekst

H1

Beau: 'Ja, dan zou ik deze kiezen. Daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo?'

Kelly: 'Ja die is eigenlijk nog, zij beschrijft nog iets mooier.'

Leo: 'Oké dan vind ik dat bijvoorbeeld een interessantere werving.'

Leo: 'Ja, dan vind ik die eerste tekst- vind ik sympathieker dan de tweede tekst ja.'

H2

Gwen: 'Ja, meer inhoudelijk.' [Volgt na: 'Gewoon puur omdat het gefocust ook wordt op het zelfvertrouwen?', over H2] (als reden voor voorkeur)

P1

Anna: 'Ja. Ja, ik wel.' [Volgt op: 'Wordt u hier enthousiaster van?']

Eddy: 'I find it a little bit nicer, but both are good.'

Floor: 'Deze tekst spreekt me wel meer aan, maar ik zou het zelf, ja ik heb er gewoon geen tijd voor.'

Julia: 'Ja, ik denk wel iets meer, hij is wat persoonlijker.'

Marije: 'Ik denk omdat het, ja, ik weet niet, die ander was iets overtuigender geschreven.' [Over P1 dus]

Marije: 'En bij die ander zou ik nog denken, 'mwah, misschien'. En hier niet.' [Negatief over H2 zeg maar]

Nick: 'Ja, duidelijk de tweede tekst.'

Quinty: 'Dat trekt mij iets minder (lacht) aan of zo.' [Negatief over H2, dus positief over P1]

P2

Chris: 'Maar ik ben er persoonlijk wel van overtuigd dat dit – de eerste versie dus – taal heeft die meer raakt bij mensen.'

Harry: 'Ja ik vind deze tekst wel iets beter dan die andere.'

Harry: 'Dus ik vind dit zeg maar wel een positievere tekst voor vrijwilligerswerk dan die andere.'

Pleun: 'Dus, maar voor mij persoonlijk denk ik dat ik toch zou gaan voor dat flexibele gedeelte omdat dat mij zou overhalen.'

Sophie: 'Mmm, eigenlijk voor mij misschien wel de eerste. [En dat komt dan misschien door de elementen die je eerder noemde?] Een beetje dat flexibele terwijl je wel gewoon

mensen helpt, weet je wel?'

Theo: 'Ja deze tekst is veel uitnodigender.'

Theo: 'Het, het zou me eerder overhalen.'

Bijlage 13: Transcripten

Transcript Respondent 1:

Naam respondent: Anna

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 – P1

- I** Dan heb ik eerst deze tekst, als je die voor mij zou willen lezen?
- :
- [stilte]
- G** Oké.
- :
- I** Ja? Oké, dan heb ik een paar vragen. Sowieso, wat zou u vinden van dit vrijwilligerswerk
- :
- na het lezen van deze tekst? Zou u dan denken, ‘leuk, dat Tessa dat doet’, of, ja, wat vindt u ervan?
- G** Wat ik daarvan vind?
- :
- I** Ja, van het verhaal dat zij geeft.
- :
- G** Ja, het klinkt als leuk werk om te doen.
- :
- I** Ja.
- :
- G** Ik denk dat ze...
- :
- I** Ook iets wat u zelf zou willen doen?
- :
- G** Ja, ik heb toevallig een tijdje geleden naar zoiets gekeken, maar dan bij mensen thuis met
- :
- kinderen.
- I** Oh, oké, ja, dat is ook één van de...
- :
- G** Dus dat is heel toevallig...
- :
- I** Oh, ja, grappig.
- :

I Nee, snap ik.
:
G Maar als ik iets zou doen dan lijkt met dat heel leuk.
:
I Ja.
:
G Het is toevallig, en ik heet ook nog eens [naam], dus het is helemaal...
:
I Oh, echt waar? [lacht]
:
G Helemaal toevallig leuk.
:
I En hoe ben je daarbij gekomen, bij dat vrijwilligerswerk bij dat Taalvrienden, zou u door
:
zo'n tekst als dit nog extra gemotiveerd worden om er eens naar te kijken, of is het door
vrienden gebeurd, of...
G Goh, hoe is dat gebeurd... [denkt na]
:
I Stel dat u zo'n tekst in een tijdschrift of in een folder zou zien, zou u dan denken van oh ja,
:
nou daar...
G Nou ja, als ik zoiets zou zien, zou dat wel reden zijn om te denken, 'oh wat leuk, ik ga
:
even kijken', ja.
I Oké, ja.
:
G Maar wel omdat het dan toevallig al, misschien ook al speelt ofzo...
:
I Speelt, ja.
:
G Niet als het, als het over iets heel anders zou gaan, vrijwilligerswerk dat me niet
:
aanspreekt, dan zou ik er niet naar kijken.
I Nee, oké, dat begrijp ik, ja. En dan puur op de, zeg maar, de elementen die zij nu noemt,
:
zoals dat het flexibel is, dat ze er zelf ook zo veel, ja, van leert enzo, vindt u dat belangrijk in
vrijwilligerswerk, of...
G [denkt na] Ja, ik denk wel dat het iets is wat je zelf, nou, ofwel iets van leert, of dat je leuk
:
vindt, of wat, er moet iets bij jezelf ook leuk aan zijn.
I Ja, iets aan zijn.
:

G Anders dan...
:
I Zou je het niet doen?
:
G Nee, nee, dat... Dat is helaas wel zo. [lacht]
:
I Ja. Nee, maar dat is best logisch hoor, dat hebben veel mensen denk ik. Kijk, want ik heb
:
hier namelijk ook een andere tekst, gaat eigenlijk over precies hetzelfde. Dus als u deze dan
ook zou willen lezen?
G Oké.
:
[stilte]
G Ah, ja. Ik snap het.
:
I Ja. [lacht] En als u deze tekst leest, denkt u dan, wordt u hier enthousiaster van, of meer
:
van...
G Ja. Ja, ik wel.
:
I Ja. En dat komt dan door de dingen die worden uitgelicht of de manier waarop het wordt
:
gebracht?
G Het komt persoonlijker over.
:
I Oké, ja.
:
G Alsof het echt gewoon m'n buurvrouw is ofzo, ik weet niet.
:
I Uhu.
:
G Ik denk dat het taalgebruik heel erg...
:
I Oké.
:
G [denkt na] Nou ja, en heel enthousiast.
:

I Ja. Ja, want los van het taalgebruik, gewoon de, want er zit natuurlijk verschil in de twee
: teksten qua dingen die worden uitgelicht, die het je zelf brengt als je vrijwilligerswerk doet.
Dan wordt u van deze ook enthousiaster, of..?

G Ja.

:

I Omdat het meer aansluit bij wat u zelf belangrijk vindt in vrijwilligerswerk, of..?

:

G Nou ja, ik denk omdat het gewoon, ja, hoe zeg ik dat... [denkt na] Het klinkt gewoon zoals
: ze het hier vertelt als iets heel leuks te doen.

I Ja. En dat is, dan krijg je er zelf ook meer zin in misschien?

:

G Ja, leuk, en ook makkelijk inderdaad, het is flexibel en ik kan niet ieder moment, dus...

:

I Ja.

:

G ...dan denk je, 'oh, nou, dan kan ik het ook wel doen'.

:

I Ja.

:

G Als het zo makkelijk is.

:

I Dan zou dus, nou ja, als u deze tekst tegen zou komen dan zou u meer denken van nou,
: goh, ik ga er eens naar kijken...

G Ja.

:

I ...dan bij die andere? Oké, nou, dat is duidelijk. Dan heb ik nog een laatste...

:

G Ze raadt het ook aan, hè, dat is heel, ja...

:

I Ja, een soort meer enthousiasmerend van, ja.

:

G Ja, dit is echt leuk om te doen.

:

I Ja, oké. Dan heb ik hier nog een laatste vragenlijstje. Het gaat er dus voor ons eigenlijk om
: dat, nou ja, ook die vrijwilligersorganisaties hebben ook wel een beetje door dat als ze nieuwe

vrijwilligers willen werven, dat ze die dan goed moeten aanspreken op wat mensen belangrijk vinden en wat ze leuk vinden.

G Ja.

:

I Dus dit zijn een aantal stellingen over een, nou ja, fictieve persoon, en kunt u dan

: aangeven hoeveel u op deze persoon lijkt. Dus nou, het gaat van sprekend tot helemaal niet, en dan aan de achterkant gaan er nog twee verder, en dit is dan even nog korte demografische gegevens, als u die ook nog in zou willen vullen?

G Ja.

:

I Onwijs bedankt, dit helpt me echt heel erg.

:

G Alsjeblieft hoor, heel veel succes.

:

Transcript Respondent 2:

Naam respondent: Beau

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: P1 – H1

I Nou, heb ik hier de eerste tekst. Dan laat ik je die gewoon even lezen en ga ik je daarna
: wat vragen erover stellen.

[stilte]

G Yes.

:

I Als je het zo leest, wat uh, wat is je beeld dan van het vrijwilligerswerk?

:

G Uhm, ik denk, het contact maken eigenlijk met de mensen die uh, een taalbarrière hebben.

:

I Uhu. En lijkt het je leuk werk of, of wat voor ideeën..?

:

G Uhhh, ja, ja! Ja lijkt me leuk. Ik ben opzich wel een mensen persoon dus uh, ik uh. Het
: lijkt mij best leuk om te doen, ja.

I En heb je nog bepaalde dingen, uh, uit deze tekst, waarvan je denkt dat is het belangrijkste
: voor mij?

G Dat is belangrijk voor?

:

I Voor jezelf.

:

G Voor mezelf? Uhh.. Nou als je kijkt naar het werk zelf of uh, moet ik me dan inbeelden dat
: ik het zou doen?

I Uhm, nou zeg maar, als je dit leest, heb je dan bepaalde dingen die je hebt gelezen die je
: belangrijk vindt, voor het vrijwilligerswerk zeg maar?

G Uhm, dus als je het zelf zou doen, wat dan belangrijke, wat ik dan belangrijk eraan vindt?

:

I Ja.

:

G Uhm, nou, uh dat zelfvertrouwen zeg maar wel. Uh ik weet wel dat veel mensen met een
: taalbarrière soms zeg maar, als uh dom worden aangezien. Omdat ze niet zo goed uit hun

woorden komen, terwijl ze eigenlijk gewoon best wel, ja, wel gewoon heel goed bij kennis zijn.

I Ja.

:

G En dat is ook wel moeilijk voor de persoon zelf. Uhm, want die was in zijn eigen land

: helemaal niet, uh, zoals die nu wordt aangezien zeg maar, door sommige mensen.

Dus wat me wel aanspreekt is zeg maar dat uh, dat je op die manier eigenlijk meer zelfvertrouwen geeft.

I Uhu.

:

G Uhm, in het spreken van Nederlands. Ja, ja.

:

I Ja. Nou mooi. Dan heb ik hier nog een tekst. En uh, dan laat ik je die ook even lezen.

:

G Ja?

:

I En dan ga ik je daarna nog een paar vragen stellen. [lacht].

:

[stilte]

G Hmm.

:

I En als je deze tekst leest, heb je dan, uh, een zelfde beeld over het werk?

:

G Nee, weer heel anders eigenlijk. Uh, hier zie ik het veel meer als, uhm, dat je kan

: ondersteunen bij, uhm, bij het regelen van zaken. Want uh, ik kan me voorstellen dat mensen hier heel erg tegen zaken aanlopen wanneer ze iets moeten regelen met de gemeente, of met de huisarts, of uhm, nou ja iets nodig hebben van een recept of iets dergelijks. Uhm, dus dat lees ik dan hier weer in terug zeg maar.

I Ja oke.

:

G Dat het uh, belangrijk is om zich te kunnen redden zeg maar uh. Soms word je dan van het

: kastje naar de muur gestuurd. Uh en dan, ja voor iemand met een taalbarrière of een taalachterstand dan, is dat weer extra lastig.

I Ja precies. En als je dit zo leest, zou je dan zelf ook, uh, dit vrijwilligerswerk willen doen?

:

G Uh, nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd. [lacht]. Uh, want ik heb veel
:
andere dingen.

I Ja, en als je deze teksten naast elkaar legt, heb je dan een voorkeur voor een van de twee?
:

G Uhm, ja dan zou ik deze kiezen.
:

I Oke en waarom?
:

G Ja daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo? Even kijken, ik denk dat dat het
:
verschil eigenlijk is he?
[stilte]

G Ja, want die hier is, dan uh, komt meer naar voren dat het echt informeel is en meer
:
gewoon gaat om spreken zeg maar. Meer een ‘kletsje’ hebt, bij deze heb ik meer het idee, of
meer het gevoel zeg maar, dat je iemand op weg helpt. Maar, volgens mij is het idee hetzelfde
[lacht].

I Ja in essentie uh wel.
:

G Ja.
:

I Maar, uhm, je hebt dus wel een voorkeur voor deze tekst?
:

G Ja.
:

I Dus als je zeg maar deze twee teksten zou lezen, dan zou je bij deze tekst eerder het idee
:
hebben van...

G Dat je echt wat werk doet zeg maar. Bij deze heb ik meer het idee dat je gewoon lekker
:
gaat kletsen in een uh Taalcafé.

I Ja, dus je vindt het wel belangrijk dat de ander er heel veel aan heeft, zeg maar?
:

G Ja.
:

I Oke, nou helemaal mooi. Dankjewel, dat was het eigenlijk.
:

Transcript Respondent 3:

Naam respondent: Chris

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: P2 – H1

I: Oké, ik heb hier een tekst (uhu) vanuit een, ja, vrijwilliger van Taal Doet Meer zeg maar, ook het Taalcafé (uhu). Nou ja, jij weet waar het over gaat.

G: (lachend) Ja

I: Ehm, of dat je die wil lezen (mhm) en dan daarna nog een paar vragen erover voor je (mhm).

G: Is goed.

[stilte]

G: Die daaronder ook lezen of alleen deze?

I: Ja dat is informatie uh- het gaat meer om daarboven eigenlijk.

G: Ja Taal Doet Meer ken ik wel, dus..

I: Ja (lacht).

I: Oké. Nou jij hebt net gezegd dat je al best wel als vrijwilliger actief bent geweest.

G: Mhm

I: Maar stel dat je soort van blanco erin zou gaan en je zou vrijwilligerswerk willen doen.. Als je dit dan in een foldertje zou tegenkomen of in een tijdschrift, zou je daar dan enthousiast van worden? Zou je- over vrijwilligerswerk, of heb je de intentie om dat dan te doen als je dit zo leest?

G: Ik vind het wel helder wat er staat zeg maar. Het gaat over die flexibiliteit, dat is een heel belangrijk ding altijd bij vrijwilligers. Ik weet hoe belangrijk dat is (lacht). En zeker bij werkende mensen is dat een ding, dus de mensen die je voor dit soort werk wil hebben, dus mensen die vrijwilligerswerk doen om anderen taal bij te brengen enzo en mensen die enigszins opgeleid zijn en dat soort dingen.

I: Mhm.

G: Dan heb je vaak te maken met mensen die werken en die zoeken dit soort flexibiliteit, dus dat is héél belangrijk. En die zijn ook juist in deze dingen geïnteresseerd, dus ik denk met zo'n voorbeeld als dit haal je wel die dingen naar boven die redelijk herkenbaar zijn als vrijwilliger. Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.

I: Ja, het is ook wel goed voor jou als persoon weet je wel.

G: Ja, ja, voor mij als persoon, ik ben niet zo'n taalmens.

I: Nee

G: Ik bedoel, ik doe mijn taal heel automatisch en heel op gevoel, maar ik kan niet uitleggen. Een maat van mij is met een Spaanse getrouwd en zij stelde vragen, ik kon er

gewoon geen antwoord op geven. Wanneer zeg je ‘wij’, wanneer zeg je ‘we’? (Lachend) Ja ik weet het nu inmiddels wel omdat haar vriend het wel kon uitleggen – of haar man – maar ik wist het echt niet hoor.

I: Ja, en als dit voor een ander soort vrijwilligerswerk – weet ik veel, wat je zelf hebt gedaan – en dat het dan zo wordt uitgelegd zoals hier, met deze elementen van flexibel en-

G: Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.

I: Ja, dus dat spreekt je aan?

G: Ja.

Weet je, toen ik – mensen moesten verhuizen maar ik schilderde dat huis nooit. Ik heb zelden met een kwast in mijn hand gestaan, ik regelde alle ploegen. En die moesten ik dus enthousiast maken. Ja, dan doe je dit soort dingen en dan gaat het om enthousiasme, om de manier waarop jij je verhaal- als je dat een beetje met enthousiasme en met vuur vertelt krijg je meer mensen mee dan dat je droge informatie neerzet zeg maar.

I: Ja snap ik. Oké, dan heb ik hier nog een tekst, dit gaat eigenlijk over hetzelfde maar dan net wat anders, dus als je die ook even zou willen lezen?

[stilte]

G: Volgens mij (lacht) is dit precies het punt dat ik net maakte.

[stilte]

G: Ja hier is het enthousiasme uitgehaald en persoonlijker. Daar heeft het een naam, en hier is het ik. Het zit in details, maar het is net wat – zeker het eerste stukje is heel feitelijk. Wat droger. De jus is ervan af zeg maar (lacht), droge aardappels.

I: Ja snap ik, ja. Dus als je deze vergelijkt, dan zou je wel voor de eerste-

G: Ja, maar dat is ook wel de communicatiestijl waar ik persoonlijk aan hecht, hoor. Want wat ik ook altijd wel een ding vind is met communicatie is de eh, het is heel persoonlijk welke taal iemand spreekt. Maar ik ben er persoonlijk wel van overtuigd dat dit – de eerste versie dus – taal heeft die meer raakt bij mensen.

I: Ja

G: Ik werk veel met storytelling en dat soort dingen en dat – juist die- ja voorbeeldje: ik had laatst een groep heren uit het vastgoed die mee gaan draaien aan de verbetering van Overvecht, die moest ik overtuigen van een aantal dingen. Ik kom dan met voorbeeldjes waarvan ik eigenlijk op voorhand al weet, daar gaan ze op aanslaan (lacht).

I: (lacht) Ja zo werkt het

G: Ja dat is ook wel weer een trucje natuurlijk. Ja, concreet een voorbeeld: die ene man die z'n buurjongetje op zaterdagavond om 12 uur naar de huisartsenpost rijdt, omdat zijn tand afgebroken is. En die buurvrouw die voor de buurman waarvan ze de naam niet eens kent wel

een pannetje eten maakt omdat ze weet dat hij ziek is. Daar slaan mensen op aan, dus weten waar je doelgroep op aanslaat. En dan lekker voorbeelden uit de praktijk gebruiken (lacht).

I: Ja precies, want jij hebt wel door natuurlijk dat deze tekst meer gericht is op wat je er zelf uithaalt en dat het leuk is. En dit is eigenlijk meer-

G: Informatie

I: Ja informatie, maar ook mensen helpen. Dat is ook meer iets waar hier op gefocust is. Maar voor jou zou dan ook wel de tekst waarin meer wordt gefocust op-

G: Ja, twee kanten op. Hier staat ook 'Voor mij is dit een belangrijke reden om dit vrijwilligerswerk al een tijd met veel plezier te doen.'. Het staat er wel, maar het is net iets ingetogener en feitelijker en dat maakt het droog.

I: Oké, ja duidelijk.

Transcript Respondent 4:

Naam respondent: Daphne

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 – P2

- I:** Dan begin ik met deze tekst.
- G:** Yes. [lacht] Ik moet lachen omdat ik voor m'n werk bezig ben met een aanvraag over taal.
- I:** Oh, wat grappig, toevallig.
- G:** En daar hebben we allerlei projecten rondom. Klinkt mij bekend, ik lees deze even.
[stilte]
- G:** Deze ook?
- I:** Ja, dat is eigenlijk extra informatie, dus als je dat wilt, dan mag dat. Maar het gaat vooral hierom eigenlijk.
- G:** Hierom?
- I:** Ja.
- G:** Oké, dan niet.
- I:** Als je die tekst leest, spreekt het verhaal je dan aan en spreekt het vrijwilligerswerk je dan aan?
- G:** Nou, ik heb iets vergelijkbaars gedaan ook, dus in die zin spreekt het me aan.
- I:** Oké.
- G:** Ik moet daar wel meteen aan denken ook, dus ik denk dat het lezen van de tekst ook wel heel erg in dat plaatje valt voor mijzelf.
- I:** Ja.
- G:** Maar bedoel je als tekst of als werk?
- I:** Eigenlijk allebei als losse elementen, zeg maar, de manier hoe het werk misschien in deze tekst naar voren komt, kan je misschien ook meer of minder aanspreken?
- G:** Nee, ik denk dat, ik vind dat een tekstje waarin eigenlijk beide kanten wel naar voren komen, van zowel de doelgroep, als degene die het doet, de vrijwilliger en de motivatie. Er ligt in de tekst wel vrij veel nadruk op de motivatie voor de vrijwilliger, denk ik.
- I:** Ja.
- G:** Dus in die zin, als ik het zelf zou moeten schrijven, of beschrijven als ik vrijwilliger was...
- I:** Ja.

- G:** ...dan zou ik wat meer focussen op, nog wat meer op de bijdrage die je levert aan de doelgroep.
- I:** Ja, ja. Precies. Even kijken, en als je dan deze versie leest.
[stilte]
- G:** Ja.
- I:** Vind je dit verhaal dan overtuigend?
- G:** [denkt na] Ja, ik ben, ik denk dat die flexibiliteit meteen iets is wat heel concreet en praktisch aan kan spreken zeg maar...
- I:** Ja.
- G:** ...als ik voor mezelf spreek. En nog meer, ja, markers eigenlijk, geeft ze aan, van nou dit en dat en dat vind ik, dat komt er heel duidelijk in naar voren, misschien nog wel duidelijker dan die vorige tekst.
- I:** Ja.
- G:** Wat ik net zei is alleen nu nog wat meer voor mijn gevoel. Dus nog wat meer focussen op wat voor haar van belang is.
- I:** Ja, precies.
- G:** Dat is niet erg, maar...
- I:** Precies. Vind jij dat juist aantrekkelijk aan de tekst?
- G:** Ja, dat niet per se, maar daarvoor zou ik eigenlijk een beetje het doel van de tekst moeten weten.
- I:** Ja, precies.
- G:** Ik weet niet of het de bedoeling is dat ik dat weet, of... Maar kijk, als het een tekst zou zijn om, op een website, om vrijwilligers aan te trekken...
- I:** Te werven...
- G:** Ja, te werven, dan is het niet zo verkeerd om dan... dat is eigenlijk een prima tekst.
- I:** Ja, ja.
- G:** Ik weet niet goed in welke context ik moet, als het een artikel is in...
- I:** Ja, stel je zou het tegenkomen in een tijdschrift dat je leest of iets dergelijks, als wel een tekst namens Taal Doet Meer dan zeg maar...
- G:** Ja, dan mis ik een beetje de kant van degene die je helpt.
- I:** Ja, precies, zou je het eigenlijk overtuigender vinden als dat element er nog in zou zitten van wat je de vrijwilliger, of wat je als vrijwilliger geeft in plaats van wat je er zelf uithaalt?
- G:** Nou, dat mis ik, maar het overtuigender van wat, hoe bedoel jij overtuigender?
- I:** Voor, eigenlijk voor jouzelf, of het interessant zou doen om dat werk te gaan doen, eigenlijk op die manier.
- G:** Ja.

- I:** En zelfs je aan te melden eventueel.
- G:** Ik?
- I:** Ja.
- G:** Ik weet alleen, ik weet niet of dat voor iedereen geldt, maar voor mij zou dat...
- I:** Ja.
- G:** Ik zou daar nog wat dieper... Het voelt een beetje oppervlakkig.
- I:** Ja, interessant. Oké, volgens mij heb ik betreft de tekst, daar heb ik heel veel aan, dan zou ik je nog willen vragen of je dit zou willen invullen. Dat gaat over welke waarden je belangrijk vindt, eigenlijk omdat we verwachten dat je op basis daarvan dus bepaalde teksten overtuigender zou vinden of juist niet.

Transcript Respondent 5:

Naam respondent: Eddy

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: P1 – H2

Opmerking: interview is in het Engels afgenomen, omdat de geïnterviewde het Nederlands niet goed genoeg beheerst om het gesprek in het Nederlands te volgen (maar is wel in staat de Nederlandse tekst te begrijpen).

I: So like I said, I'm doing a research about volunteering. In this case it's for helping people to learn Dutch. So that's very appropriate (lacht).

G: (lacht) Yes that's appropriate.

I: So I have a text here and if you read it I'll ask some questions about it when you're finished.

G: Okay. Now this feels like an exam (lacht)

I: (lacht) Oh no it's not

[stilte]

I: So now that you've read this, what do you think about the volunteering work?

G: Well, just to be clear: it's volunteer work at basically like a language café, right? (I: mhm)

Like helping people to understand and learn Dutch?

I: Mhm

G: What do I think? Well, I like it a lot, I think it's very nice, very interesting yes.

I: Okay, and when you read this text, do you think you would do this yourself?

G: Yes, I would like to do it I guess. I've considered going to language cafés, like language exchanges, I just haven't had the time I guess, to do it. But I really have considered it. I think it's nice, you meet other people and you learn from others as well.

I: Okay great. So I have another text here. I'll let you read this too and then I'll ask some other questions.

G: Okay

[stilte]

G: So this is for like Dutch nationals, maybe from other- like immigrants, immigrant families and everything?

I: Like the people who do the work?

G: No no, for the other people, the 'anderstalige Nederlanders'?

I: Oh yeah, it's like for everyone who wants to learn Dutch.

G: Oh okay

I: So when you read this, do you feel the same about the work?

G: Well yeah-

I: Or did you get a different picture from this text?

G: I think? I do think I get basically the same picture. I think? (lacht). Again, a little language barrier. But yeah I think I get basically the same thing. I enjoy helping others and I enjoy meeting new people.

I: Mhm. And if you compare these two, do you have a preference for one of the two texts? Do you think one is better?

G: Hm. I'm not sure if I have any preference.

[stilte]

G: I don't know, both seem very similar to me. The feeling I get from both are very similar.

I: Mhm. And are there certain elements that you've read, that you find important?

G: Well, mmm, I think that the most – which both say this – but it's about being in touch with people from other countries and learning from others as well.

I: Mhm

G: So, yeah. Although, yeah this is more about helping others understand and this one – I think – it has a little bit more that touch of like getting to meet new people and getting in touch with other people. And not only just helping them understand language but also getting in touch with other cultures. I find it a little bit nicer, but both are good.

I: Alright, thanks, that's really helpful.

Transcript Respondent 6:

Naam respondent: Floor

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: H2 – P1

I: Oke, ik heb hier een tekst voor je. Het gaat over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer.

G: Uhu.

I: En, nou, of dat je die even wilt lezen en dan heb ik daarna een paar vragen erover voor je.

G: Ja.

[stilte]

G: Ja!

I: Oke, top! Nou de vraag is eigenlijk, als je dit zo leest, hoe deze Tessa dit vertelt over wat ze doet enzo. Word je daar enthousiast van? Heb je dan een goed beeld bij het vrijwilligerswerk? Of, wat vind je ervan?

G: Uhm, ja opzich denk ik wel, ja. Ja ik heb wel een goed, een goed beeld erover. Maar is het dan de bedoeling zeg maar van dat ik dat dan ook zou willen doen of?

I: Ja, een beeld niet echt persé van wat het inhoudt, maar meer van wat het is en of dat je denkt van 'oh leuk' of dat je denkt van nou.. dat is het eigenlijk.

G: Nou ja, ik denk dan wel van oh ja, leuk als iemand dat doet ofzo, maar niet dat ik zelf denk van oh dat wil ik ook.

I: Nee, nee. Gewoon omdat je dat niet interessant vindt of dat je gewoon geen tijd voor hebt?

G: Nee ja, geen tijd eigenlijk.

I: Ja,ja. Dat is vaak zo. En zeg maar die dingen die zij noemt, in dit stukje, heb je dan wel bepaalde dingen, elementen.. Want ze noemt bijvoorbeeld, uh, echt dat helpen van mensen, vind je dat belangrijk? Of spreekt dat je aan, of niet?

G: Ja zeker wel ja! Ik denk ook wel dat het goed is inderdaad, uh, weetjewel als mensen.. Het gaat een beetje over vluchtelingen ofzo misschien?

I: Ja, anderstalige Nederlanders zijn vaak natuurlijk mensen met een uh..

G: Ik denk ook wel dat het goed is dat die ook in contact zijn met Nederlanders en niet alleen bijvoorbeeld met ja, ik weet niet waar die normaal heen gaan met inburgering of iets uh. Dat je ook gewoon meer, zeg maar, normale gesprekken voert. Ik denk dat je daar juist wel heel veel van leert.

- I:** Ja, ja, oke. En dan heb ik hier nog een andere tekst, gaat eigenlijk over hetzelfde, alleen dan wel iets anders. Dus als je die ook even wilt lezen?
[stilte]
- G:** Ja.
- I:** Oke en als je deze tekst leest in vergelijking met die andere..
- G:** Deze gaat wat meer over dat zij er ook baat bij heeft, toch?
- I:** Ja. Spreekt dat je meer aan of?
- G:** Uhh, ja ook, maar meer ook wel omdat er wat meer duidelijk is van dat het flexibel is en uh, dat je dus gewoon kan gaan wanneer je wilt.
- I:** Ja, dus dat is wel belangrijk..
[bediening zet broodje neer]
- I:** Dat is wel belangrijk, voor je? Flexibele tijden. Oke.
- G:** Ja.
- I:** Dus, zou je dan kunnen zeggen dat als je deze tekst leest dat je dan meer, zou overwegen om het misschien zelf..
- G:** Ja ik zou het zelf zeg maar niet doen, maar..
- I:** Zeg maar, de intentie om het te doen zou bij allebei misschien niet zijn, maar..
- G:** Deze tekst spreekt me wel meer aan, maar ik zou het zelf, ja ik heb er gewoon geen tijd voor.
- I:** Ja, nee snap ik.
- G:** Dus.
- I:** Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?
- G:** Uhm, nou dus de flexibiliteit. Uhm, ja dat je zelf ook wat leert inderdaad. Uhm.. ja dat eigenlijk denk ik, maar ik vond vooral wel gewoon dat je kan binnenlopen en een gesprek hebt, ja.
- I:** Ja, gewoon geen vaste tijden?
- G:** Ja.
- I:** Ja, dat is wel grappig want op zich, deze gaat natuurlijk over hetzelfde, ook over het Taalcafé, maar dan is het meer de manier waarop het gebracht wordt dus? Van dat je, dat het echt duidelijk wordt toegelicht.
- G:** Ja, precies.
- I:** Oke. Nou dankjewel, dit was het. Als laatste nog een vragenlijstje..

Transcript Respondent 7:

Naam respondent: Gwen

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: P2 – H2

- I:** Oké, even kijken, ik heb hier een tekst voor je, die is vanuit het perspectief van een van de fictieve vrijwilligers.
- G:** Ja.
- I:** Ze vertelt over haar vrijwilligerswerk, wat ze doet. Dat je het even wil lezen en dan heb ik daarna een paar vragen erover.
- G:** Ja, is goed.
[stilte]
- I:** Ja?
- G:** Dit heb ik gelezen.
- I:** Oké, top, ja, dit is een beetje meer informatie over allemaal wat je precies voor vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer kunt doen. Dat is in principe voor nu niet heel belangrijk.
- G:** Nee.
- I:** Van dit verhaal, wat die Tessa nu vertelt over vrijwilligerswerk, wat vind je daarvan? Word je er enthousiast van, of?
- G:** Ja.
- I:** Ja?
- G:** Ik word er wel enthousiast van. Maar vooral inderdaad het soort vrijwilligerswerk, want het is inderdaad heel leuk om zo met mensen te zijn en om gewoon met hun te praten.
- I:** Ja, zeker.
- G:** Het kost je weinig moeite, want ik kan gewoon Nederlands praten dus ik kan met mensen kletsen. [lacht]
- I:** [lacht] Ja.
- G:** Dus als je daar dan mensen mee helpt, dan is dat wel leuk en tegelijkertijd ontmoet je ook mensen en ja, dat, ik word er wel enthousiast van.
- I:** Ja. En zijn er dan bepaalde elementen uit het verhaal, zeg maar die ze noemt, waar je, waar dat echt aan ligt? Bijvoorbeeld je zegt zelf, het is niet heel veel moeite. Ze benadrukt hier ook een beetje dat het flexibel is, is dat belangrijk voor je, als je dit zou zien?
- G:** Ja, ik denk dat dat wel belangrijk is voor de meeste mensen.
- I:** Ja. En voor jezelf?

- G:** [lacht] Voor mij sowieso, ja, dat je niet op een vast tijdstip ergens hoeft te zijn.
- I:** Ja.
- G:** Ik denk dat dat wel, ja.
- I:** Wordt lastig.
- G:** Ja.
- I:** En als je dit zo tegen zou komen in een foldertje of in een tijdschrift, zou je dan zelf ook denken 'goh, ik ga eens even kijken wat dit is'? Zou je de intentie hebben om het te gaan doen?
- G:** Misschien.
- I:** Ja.
- G:** Maar mezelf kennende zou ik dan heel enthousiast worden en het dan ergens in een kast leggen en dan uiteindelijk toch niet doen.
- I:** Ja.
- G:** Als ik heel eerlijk ben.
- I:** Ja. Maar in principe vind je het wel overtuigend in de zin van...
- G:** In principe, ja.
- I:** Oké, ja, ja. Dat is duidelijk. Even kijken, dan heb ik hier een andere. Het komt een beetje op hetzelfde neer.
- G:** Ja.
- I:** Dus als je die ook zou willen lezen.
[stilte]
- I:** Ja? En als je deze tekst leest, merk je dan verschil? Dat je er minder enthousiast over bent, of juist meer, of?
- G:** Nou, ik denk niet zo heel veel verschil... Het is moeilijk om te onthouden...
- I:** Ja. Ik kan hem er ook even naast leggen anders.
- G:** Voor mijn gevoel gaat deze... even kijken... [denkt na] Ja, deze gaat hier net iets meer in op wat het belang is voor de mensen die je helpt.
- I:** Ja.
- G:** Deze is heel erg op mezelf gericht, waarom het, waarom zij het leuk vindt, en bij deze vind ik het wel goed dat ze zegt van ja, het gaat om het meer zelfvertrouwen geven en het is belangrijk, want dat hebben ze nodig om zichzelf te kunnen redden in de maatschappij.
- I:** Ja.
- G:** En dat vind ik wel een goede toevoeging.
- I:** Ja. En welke van de twee zou je meer aanspreken?
- G:** Deze.
- I:** De tweede?

- G:** Ja.
- I:** Gewoon puur omdat het gefocust ook wordt op het zelfvertrouwen?
- G:** Ja, meer inhoudelijk.
- I:** Ja, oké.
- G:** Ja, dat denk ik wel.
- I:** Dus dat is voor jou belangrijker, om...
- G:** Ja.
- I:** En zit er verschil qua intentie tussen de twee teksten? Want je zei net van ja, dan lees ik het, word ik er enthousiast van, maar dan stop ik het weg. Zou je bij deze die je dan beter vindt ook sneller het misschien zelf gaan doen, of?
- G:** Dat weet ik niet.
- I:** Nee. Dat is misschien nog wel een groot verschil natuurlijk.
- G:** Dat is, ja.
- I:** Ja.
- G:** Ja. En hier zegt ie ook dat het wekelijks is hè. Maar ja, misschien kun je ook wel wekelijks hetzelfde tijdstip uitzoeken, dat is niet helemaal duidelijk. Dus dat is aan deze misschien wel goed.
- I:** Ja.
- G:** Dat duidelijk is dat het echt flexibel is.
- I:** Ja.
- G:** Ja, dus ja, goh. [lacht]
- I:** [lacht] Ik snap ook wel als je er een beetje over twijfelt, dat het, het is natuurlijk geen goed of fout versie ofzo.
- G:** Nee.
- I:** Oké, duidelijk. Ja, dankjewel. En dan heb ik nog een vragenlijstje, omdat ja, de organisaties die vrijwilligers proberen te werven, die hebben ook wel een beetje door dat je op de waarden van mensen moet inspelen om ze te werven, zeg maar. En dan, hier staan een aantal stellingen over een fictief persoon.
- G:** Ja.
- I:** En dan kun je hier aangeven in hoeverre je jezelf op die persoon vindt lijken.
- G:** Oké.
- I:** Het gaat van sprekend tot helemaal niet. En aan de achterkant staan er ook nog twee en een paar demografische gegevens.
- G:** Ja, is goed. Ik vul 'm even in.
- I:** Dankjewel.

Transcript Respondent 8:

Naam respondent: Harry

Interviewer: Jany Gielesen

Datum: 14 mei 2019

Tekstvolgorde: H2 – P2

I: Ik heb hier een tekst voor je over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer.

G: Ja

I: Of je die even zou willen lezen, en dan heb ik daarna een paar vragen daarover voor je.

G: Ja is goed.

[stilte]

I: Oké, als je deze tekst zo leest, spreekt dit verhaal je dan aan?

G: Ehm. Op wat voor manier bedoel je, wat spreekt me aan?

I: Uh nou, het vrijwilligerswerk dat ze hier uitlegt en waar ze een beeld over schetst, word je daar enthousiast van?

G: Nou ja, ik weet niet, (lacht) ik heb daar niet echt een gevoel bij ofzo.

I: Niet dat je denkt 'dit is leuk vrijwilligerswerk'? Of juist niet?

G: Nou ik denk er niet zo veel bij, ja taalvrijwilliger. Wel een goed initiatief van Tessa, maar verder zou ik het zelf niet doen denk ik.

I: Oké, ja. En verder, als je gewoon naar de tekst kijkt, naar de dingen die zij uitlicht. Vind je dat belangrijk, spreekt dat je aan? Bijvoorbeeld mensen helpen, is dat iets wat jij belangrijk vindt?

G: Nou ja, ik vind wel- vind het een mooi initiatief dat zij die mensen meer zelfvertrouwen geeft. (I: mhm ja). Maar verder... ja, mooi initiatief.

I: Ja, oké. En na het lezen van deze tekst, zou je dan eventueel kunnen overwegen om zelf vrijwilliger te worden of heb je dat helemaal niet?

G: Nouja-

I: Of heb je dat überhaupt niet misschien?

G: Nou ik zou misschien wel vrijwilligerswerk willen doen, maar ik denk niet taalvrijwilliger. Dat- ik weet niet, staat een beetje ver van me af. Ik zou misschien wel ooit een keer iets van vrijwilligerswerk willen doen, maar...

I: Maar stel dat je deze tekst in een foldertje of een tijdschrift voorbij zou zien komen en het gaat niet om taalvrijwilligerswerk, maar om een ander soort vrijwilligerswerk, en dezelfde dingen zijn uitgelicht-

G: Maar wat bedoel je met uitgelicht dan precies?

I: Nou de elementen die zij belangrijk vindt in haar werk, bijvoorbeeld-

G: Dus bijvoorbeeld zelfvertrouwen geven

- I:** Ja zelfvertrouwen geven, of het anderen helpen en zien dat je daarmee-
- G:** Mensen helpt. Of ik dat belangrijk vind bedoel je?
- I:** Ja. Zou je als je dat zou lezen in een andere tekst over een ander soort vrijwilligerswerk, want je vindt taalvrijwilligerswerk dus niet heel interessant (G: nee), zou dat je dan aanspreken?
- G:** Eh, ja misschien wel. Misschien als er iets uitgewerkt staat – of er bijvoorbeeld een casus uitgewerkt is – over dat iemand er heel gelukkig van is geworden, dan zou ik misschien wel denken van ja. Maar ja, nee verder niet echt.
- I:** Oké, ja dat is duidelijk.
- G:** Ja als er echt bijvoorbeeld een voorbeeld wordt gegeven hoe iemand echt beter in zijn leven is geworden door vrijwilligerswerk dan-
- I:** Dan zou dat belangrijk- dan zou dat je wel aanspreken?
- G:** Ja of een voorbeeld situatie van iemand die geholpen is met vrijwilligerswerk, dan zou ik wel denken van ja, misschien is dat wel-
- I:** Oké, ja dat kan. Dan heb ik hier nog een andere tekst, die is eigenlijk hetzelfde maar net iets anders. Of je die ook even zou willen lezen?
- G:** Ja is goed.
- [stilte]
- I:** En als je deze tekst leest, spreekt dit verhaal je aan?
- G:** Beetje hetzelfde als de andere. Wel wat andere dingen natuurlijk, maar echt aanspreken niet per se.
- I:** Oké, zit er verschil tussen deze tekst en die andere, als je dit leest?
- G:** Ja ik vind deze tekst wel iets beter dan die andere
- I:** En waarom?
- G:** Eh nou ja, hier geef je bijvoorbeeld heel erg aan van meer flexibiliteit, je leert ook van de ander, dus dat je daar ook een beetje baat bij hebt. Dat je niet alleen maar vrijwilligerswerk doet en dat je iemand wat geeft, maar dat je ook zelf er wat van leert.
- I:** Mhm, en dat vind je belangrijke dingen als je eventueel vrijwilligerswerk zou doen?
- G:** Ja als ik vrijwilligerswerk zou doen dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt- ja je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet of zoiets
- I:** Dat je eraan vast zit bedoel je?
- G:** Dat je er echt aan vastzit ofzo. Dat je nog wel een beetje zelf kan indelen wanneer je het zou doen, dat wel ja.
- I:** Oké
- G:** Oh ja en dat goeie aanvulling op je CV, dat is natuurlijk altijd goed.
- I:** Ja, oké. En als je deze tekst nu leest, zou je er overtuigd door kunnen raken? Zou je zelf-

G: Om zelf vrijwilliger te worden?

I: Ja

G: Nou het staat gewoon een beetje ver van me af, dat taalvrijwilliger.

I: Ja, maar-

G: Ander vrijwilligerswerk bijvoorbeeld (I: ja). Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel. Bijvoorbeeld flexibiliteit, dat het wel flexibel kan zijn, dat je mensen ontmoet die je anders nooit zou ontmoeten, dat je wat van andere culturen leert. Eh, wat stond er nou nog meer? Ja en voor je CV natuurlijk, dat is natuurlijk ook een mooie aanvulling.

I: Ja, oké

G: Dus ik vind dit zeg maar wel een positievere tekst voor vrijwilligerswerk dan die andere.

I: Oké duidelijk, dankjewel.

Transcript Respondent 9:

Naam respondent: Iris

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: P1 – H1

I: Oke nou, ik doe dus een onderzoek naar vrijwilligerswerk en hoe mensen daarvoor te motiveren zijn, uh... ja eigenlijk dat dus [lacht]

G Ja?

:

I: En dan heb ik hier een tekst voor je en dan wil ik vragen of je deze even wil lezen en dan ga ik je daarna even wat vragen stellen.

G Oke, is goed.

:

[stilte]

G Ja, dit ook nog of?

:

I: Uh ja, dat is extra informatie over het werk zelf, om een beetje een beeld te geven..

G Uhu

:

I: Wat het precies inhoudt.

G Ohja.

:

[stilte]

G Oke! Gelezen.

:

I: Oke, mooi. [lacht]

I: Als je dit zo leest wat voor beeld krijg je dan van het werk, zeg maar, wat denk je?

G Erg sociaal, je bent met verschillende soorten mensen bezig. Dus ik denk dat degene die dit vrijwilligerswerk doet, dat je ook wel, uh, dat je best wel extravert moet zijn en ook in ieder geval leuk moet vinden om vrienden te zijn met andere mensen. Dat je tolerant moet zijn, of bent. En dat je dus ook wel iets wil geven aan anderen en dat je die sociale interactie dus heel leuk vindt.

I: Oke, en lijkt het jou leuk werk, als je het zo leest?

G Ja.

:

I: Het spreekt je aan?

G: Sterker nog, ik heb iets soortgelijks gedaan.

:

I: Oh, wat heb je gedaan?

G: Nou het is, het was dan niet met taal, maar ik heb in Groningen gestudeerd. En dat was een organisatie, nou ja in Groningen moesten ineens heel veel, nou ja toen nog asielzoekers, op worden gevangen en ze wilden ze integreren met de Groningse stad. En het was een organisatie en dan kon je allerlei activiteiten organiseren en ook begeleiden.

I: Oké.

G: Ik heb zelf, uh, heel lang wedstrijdzwemmen gedaan, dus ik heb zwemles gegeven.

:

I: Oh, leuk!

G: Ja, aan volwassenen en ook aan kinderen. Dus dan heb je ook een soortgelijke, dan niet met taal, maar dan met de sport zeg maar.

I: Ja, is ook iets overbrengen.

G: Ja precies!

:

I: Leuk. Heel leuk! En uh, heb je als je dit leest dat je een bepaalde elementen van het werk, wat je aanspreekt? Of wat je belangrijk vindt?

G: Uh, nou ik denk als het, ik denk dat van zoiets, zo'n initiatief heel fijn is. Vooral dat je, uh, taal leren is heel goed maar ik denk dat alleen al een sociale interactie heel belangrijk is. Voor de integratie, dus ik lees hier: waar ik informele gesprekken voer met anderstalige Nederlanders. Ja ze iets meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van het Nederlands, maar ik denk dat het ook een soort van verbinding geeft. Dus ik denk dat dit achterliggende gedachte erachter vind ik nog mooier eigenlijk.

I: Ja, oke.

G: Een soort wederkerigheid, niet alleen om hen te laten integreren, maar ook ja, juist hè, het is toch vaak van wij en zij. Dat je ook als Nederlander, als goed sprekende Nederlander zeg maar, ja meer begrip kan krijgen voor waar ze vandaan komen en dat het niet zo is van 'de migrant komt hier', meer op die manier. Ik vind dat altijd heel mooi van zulk soort initiatieven.

I: Ja, nou mooi. Dan heb ik hier nog een tekst, zou je die ook even willen lezen?

G: Yes.

:

[stilte]

G Hm, oke.

:

I: En als je dit leest krijg je dan een ander beeld van het werk?

G Uh, ja want wat ik net zei, ik lees dan hier van: ‘omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden. En ik lees hier ook: ‘ik vind het een leuke en zinvolle invulling voor mijn vrije tijd. Dan is het dus meer echt vanuit jezelf gericht en niet zo van oke, zij kunnen mij ook wat bijbrengen. Het is iets minder wederkerig.

I: Ja.

G Dus, uh, kijk over het werk an sich, daar kan ik wel doorheen lezen, maar ik lees het wel

:

meer als een soort van oh dus het is meer zo van ze moeten hierheen komen om de Nederlandse taal te leren. Snap je wat ik bedoel?

I: Oke, ja ja.

G Dus zo lees ik deze, ja.

:

I: En uh, als je dit leest lijkt het je dan nog steeds leuk?

G Ja, misschien iets, persoonlijk iets minder, omdat het echt zo staat van ja ‘leuke en

:

zinvolle invulling van mijn vrije tijd’. Dan zou ik denken van oke dat voelt alweer meer als een soort van opgave op de een of andere manier?

I: Uhu.

G En ik weet niet waarom, maar goed, zo lees ik het dan in ieder geval, ja ja.

:

I: Heb je ook een voorkeur voor één van de twee?

G Ja die eerste. [denkt na] Alhoewel hier trouwens wel staat, goede aanvulling op mijn cv.

:

Dat heb ik niet eens goed gelezen, maar nee dit spreekt mij meer aan.

I: Ja, oh ja. Dus als je die eerste zou lezen zou je eerder.. aanmelden, zeg maar, dan bij de tweede?

G Ja.

:

I: Oke. En zou je als je dit hebt gelezen, zou je je ook aanmelden?

G Nou ja, ja dus omdat ik zulk soort initiatieven zelf altijd bij betrokken ben geweest. Dus

:

ja, ja.

I: Oke helemaal goed, dankjewel.

G Alsjeblieft.

:

I: Heb ik als laatste nog een kort lijstje met, uh even kijken, 12 stellingen. Als je dat even kan aanvinken in hoeverre je jezelf vindt lijken op de persoon beschreven in de stelling en dan is dat het.

G Oke goed!

:

Transcript Respondent 10:

Naam respondent: Julia

Interviewer: Jany Gielesen

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 – P1

- I:** Oké, dankjewel, heel fijn. Het is dus een onderzoek naar vrijwilligerswerk en wat mensen daarvoor drijft. Ik heb hier een tekst, vanuit een vrijwilliger bij Taal Doet Meer. Dus als je die even zou willen lezen, dan heb ik daarna een paar vragen voor je.
- [stilte]
- G:** Ja.
- I:** Ja? Oké. Als je deze tekst zo leest, spreekt het verhaal, spreekt het je aan?
- G:** Ja, wel, ja.
- I:** Word je er enthousiast van, over het soort vrijwilligerswerk, of?
- G:** Ja. [lacht]
- I:** [lacht]
- G:** Ja, nou ja, ik ben toevallig zelf ook, op het moment niet meer, maar heel lang taalcoach geweest.
- I:** Oh, echt, wat grappig.
- G:** Ja, voor vluchtelingen uit Eritrea. Dus dat sluit hier lekker bij aan. [lacht]
- I:** Precies in je straatje. En de elementen die in deze tekst naar voren komen, waren dat ook belangrijke drijfveren voor jou om het vrijwilligerswerk te doen?
- G:** Ja, zeker, ja.
- I:** Ja? En wat dan in het bijzonder?
- G:** Nou, vooral om anderstaligen eigenlijk te helpen hun plekje, denk ik, in de maatschappij een beetje te vinden. En dan heb je toch wel taal nodig om ze daarin te kunnen ondersteunen.
- I:** Ja, dus echt dit mensen helpen.
- G:** Ja, ja.
- I:** En als je deze tekst in een folder of een tijdschrift zou zien, zou zo'n soort tekst je overtuigen of overwegen om dit vrijwilligerwerk te gaan doen, stel dat je dat niet gedaan had en gewoon blanco...
- G:** [denkt na] Weet ik niet, dat kan, ik denk als je hier interesse in hebt wel, als je hier niet zoveel interesse in hebt en je krijgt blanco een folder, dan denk ik dat niet per se.
- I:** Oké, nee, maar voor jezelf?

- G:** Ja, voor mezelf wel. Ik denk dat als ik hier interesse in zou hebben en dit zou lezen, dan zou ik daar wel enthousiast van worden.
- I:** Oké, ja, duidelijk. Dan heb ik hier nog een andere tekst, of je die ook even zou willen lezen, alsjeblieft?
- [stilte]
- G:** Ja.
- I:** Ja? En als je deze zo leest, spreekt het u meer aan dan de ander, of juist niet?
- G:** Ja, ik denk wel iets meer, hij is wat persoonlijker.
- I:** Ja.
- G:** Ik denk ook wat meer wat je er zelf uithaalt in plaats van alleen maar gericht op wat je voor een ander doet.
- I:** Oké, en dat spreekt je wel aan?
- G:** Ja, ik denk het wel. Ja, net iets meer.
- I:** Ja. En als je deze tekst dan zou lezen, zou het dan ook je meer overtuigen, of zou dan je intentie om vrijwilligerswerk te doen denk je vergroten, zeg maar, in vergelijking met deze?
- G:** Ja, dat denk ik wel, ja.
- I:** Ja, en aan welke elementen zou dat dan in het bijzonder liggen?
- G:** Ja, nou ja, ik denk wat ik net zei ook, van wat je er dan denk ik wat meer zelf ook uithaalt, in plaats van dat je het alleen... Kijk, iets doen voor een ander is natuurlijk heel mooi, maar ik denk dat iedereen altijd toch ook wel iets ergens zelf uit wil halen.
- I:** Zelf... ja, precies.
- G:** Dus ik denk als je dat element toevoegt, dat dat nog wel mensen misschien wat meer over de streep kan trekken.
- I:** En jou ook, als je... [lacht]
- G:** Ja, ik denk het wel. [lacht]
- I:** Oké, dat is duidelijk, dank je. Dan heb ik als laatst hier een vragenlijstje, omdat het werven van vrijwilligers toch ook wel een beetje te maken heeft met inspelen op waardes enzo.
- G:** Ja.
- I:** Hier staan een aantal stellingen over een fictief persoon en dan kun je aangeven in hoeverre jij zelf vindt dat je op die persoon lijkt van heel sprekend tot helemaal niet. Aan de achterkant staan er ook nog twee en een paar demografische gegevens.
- G:** Oké.
- I:** Als je die nog zou willen invullen, dan...
- G:** Ja, is goed.
- I:** Super, dankjewel.

Transcript Respondent 11:

Naam respondent: Kelly

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: P2 – H1

I: Yes, het zijn eigenlijk twee korte tekstjes die ik je wil laten lezen en uh, daar wil ik je dan wat over vragen. Even kijken, uhm, als eerste deze.

[stilte]

G Ja.

:

I: Uh ja, een tekst over vrijwilligerswerk, als je, als je dit leest lijkt het dan.. Spreekt het je aan, de tekst, als vrijwilligerswerk?

G Jawel.

:

I: Ja? Is het iets wat je zou, wat je denkt dat je zou gaan doen naar aanleiding van zoiets als je dat zou lezen?

G Ja want het lijkt alsof je het zelf heel flexibel kan inrichten en niet dat je er heel veel tijd mee kwijt bent, maar dat je wel iemand veel helpt.

:

I: Ja precies, ja. Ja precies, dus dat zijn dan elementen die voor jou dan in de tekst, uh, die je wel overtuigend vind zeg maar?

G Ja.

:

I: En als je dan deze versie leest?

[stilte]

G Ja die is eigenlijk nog, zij beschrijft nog iets mooier. Op deze manier komt het over, iets oprechter over.

:

I: Oprechter? Oh ja.

G Ja, omdat ze niet, ik denk omdat ze niet juist haar cv noemt, als motivatie en reden.

:

I: Ja dus, kijk je ook zeg maar anders naar het vrijwilligerswerk als je deze tekst leest?

G Ja, want ik word er wel nog enthousiaster van.

:

I: Ja dus deze tekst zou je meer aanspreken als je ze, als je ze vergelijkt?

G Ja.

:

I: Ja en kan je dan aangeven, zeg maar elementen in de tekst dat dan zijn waardoor je de ene tekst, dan uh, je meer aanspreekt dan de andere?

G: Ja omdat zij het echt heeft over wat je die mensen kan geven.

I: Ja?

G: En niet perse over hoeveel tijd je ermee kwijt bent ofzo, maar eigenlijk ook over dat vertrouwen wat je hen wilt geven in het spreken van de Nederlandse taal, dat is heel mooi.

I: Ja precies, ja. Dus als je één van de twee moet kiezen, welke zou je dan voorkeur, zou je voorkeur voor hebben als je hem ergens tegen zou komen?

G: Deze.

I: Dat is dus die tweede, die tweede tekst?

G: Ja, ook omdat ze het heeft over die verschillende culturen.

I: Ja?

G: En dat is in de eerste tekst ook wel, alleen wat ik, dan komt het wat minder door ofzo?

I: En, uhh, ja. Ze schrijft ook over wat ze ervan leert, dus dat is wel, ja.

I: Ja precies, dus wat je anderen meegeeft ook ofzo.

G: Ja, ja ja ja. Wat je ook van hun kan leren.

I: Ja, dus je zou zeg maar als je dit tegen zou komen in een tijdschrift ofzo dat je leest, zou je eerder vrijwilligerswerk gaan doen naar aanleiding van de tweede tekst zeg maar?

G: Ja.

I: Ja super, heel interessant eigenlijk uh. Uhm, even kijken, dan heb ik als laatste vraag of je deze paar stellingen wil invullen en een paar demografische gegevens?

G: Uhu.

Transcript Respondent 12:

Naam respondent: Leo

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 – P2

G: Kan je misschien iets meer vertellen over de precieze methode en dat soort dingen?

I: Ja tuurlijk. Ja, het gaat ehm- Ik heb hier twee teksten, en of je die even zou willen lezen. Dan heb ik na het lezen van de eerste tekst een paar vragen voor je en na het lezen van de tweede tekst. En daarna heb ik een vragenlijstje over, eigenlijk over waarden in het leven- waar jij waarde aan hecht...

G: Mhm

I: Vrijwilligersorganisaties hebben nu een beetje door dat je moet inspelen op de waarden van mensen om ze te werven zeg maar.

G: Mhm

I: Dus dat is eigenlijk om een soort idee te krijgen van hoe jij in het leven staat en om dat dan weer te koppelen aan de antwoorden die je geeft aan de hand van die teksten.

G: Oké, want doe je zelf ook iets met vrijwilligerswerk?

I: Nee dat niet eigenlijk (lacht)

G: Oké

I: Het is een onderzoek eigenlijk in opdracht van Het Begint Met Taal, ik weet niet of je dat kent?

G: Was dat niet ook een organisatie die mensen met een taalachterstand-

I: Ja. Klopt ja. Het Begint Met Taal is meer een soort landelijke organisatie die andere taalvrijwilligersorganisaties ondersteunt bij het, ja, geven van taallessen. Bijvoorbeeld Taal Doet Meer, dat is ook een organisatie in Utrecht. En die ondersteunt dus bij taalcoaching door bijvoorbeeld adviezen te geven over hoe ze het moeten aanpakken, en uh materialen, dat soort dingen.

G: Oké

I: Ja?

G: Ja prima

I: Oké top. Dan heb ik hier de eerste tekst, als je deze zou willen lezen? Daaronder is meer informatie over vrijwilligerswerk en het is geschreven vanuit een fictieve vrijwilliger bij Taal Doet Meer.

G: Oké ja prima

[stilte]

G: Oké

- I:** Ja? Oké super. Uhm, als je deze tekst zo leest, dit verhaal, wat vind je ervan? Spreekt het je aan?
- G:** Uhhhm...
- I:** Als je dit tegen zou komen in een foldertje of in een tijdschrift zeg maar, dat je dit gewoon, ja-
- G:** Oh zo bedoel je. Uh ja op zich wel. Uh.. het is een persoonlijk verhaal van iemand die zegt wat- wat haar beweegt...
- I:** Ja
- G:** ...om iets te doen. Uhm... en hoe zij iemand anders wil helpen. Ja dat spreekt mij op zich wel aan.
- I:** Ja? Vind je dat belangrijke dingen? Deze elementen uit dat verhaal, voor jezelf?
- G:** Uhm.. om iemand te helpen bedoel je?
- I:** Uhm... ja, nee zeker. Ja het zou niet per definitie bij mij misschien de reden zijn waarom ik zelf vrijwilligers werk zou doen.
- I:** Oké
- G:** Maar het is wel natuurlijk een interessant- eh het kan wel een hele goeie drijfveer zijn natuurlijk. Er is nooit iets op tegen om iemand anders te helpen, kan ik me zo voorstellen.
- I:** Ja (lacht) dat is zeker waar.
- G:** Uh.. dus dat zou mij hier wel in aanspreken. Maar nogmaals, ik weet niet of dat voor mij dan een drijfveer zou zijn om het ook te gaan doen.
- I:** Ja. En puur op het vrijwilligerswerk zelf, dus het Taalcafé. Krijg je daar nu een leuk beeld bij? Zou je denken, goh leuk initiatief?
- G:** Hm... ja maar dat is- qua initiatief zelf wel, goed initiatief, goed dat het er is. Maar ik weet niet of dat voor mij zeg maar iets zou zijn wat ik heel erg interessant zou vinden. Maar dat heeft meer met voorkeur te maken
- I:** Ja, nee dat begrijp ik. Dus als ik het goed begrijp is dan de intentie van jou om dit vrijwilligerswerk te gaan doen na het lezen van deze tekst niet per se heel groot.
- G:** Nee, maar dat heeft denk ik niet met de tekst te maken, als wel meer gewoon van uh... meer tijd-technisch..., druk werk, uh... ik probeer privé ook nog wel eens een keertje wat te doen, maar dat schiet er ook vaak bij in weet je wel.
- I:** (lacht) Ja
- G:** Dus dat meer. En dan zou ik mezelf niet zo snel bij deze organisatie...
- I:** Oké, ja.
- G:** Dat heeft niet zo zeer met de tekst te maken hoor, ik bedoel- ik vind wel- het is wel heel goed om te lezen, fijn om te lezen, dat de persoon die dit doet ook echt denkt van, oh ik kan hier ook echt iets betekenen voor een ander. Dat vind ik zelf wel heel waardevol. Dus dat eh, dat wel.

I: Oké, ja dat is duidelijk, dankjewel. Dan heb ik hier nog een andere tekst, eigenlijk over hetzelfde maar net iets anders.

[stilte]

G: Ja

I: Ja?

G: Interessant

I: (lacht) En na het lezen van dit verhaal, spreekt dit je meer aan, of juist niet?

G: Nou minder juist. Want ik zou inderdaad zelf ook denken van nou- heeft denk ik ook met het type organisatie te maken-

Ik denk wel dat als je zoiets zou doen dan zou je het inderdaad vanuit je eigen drijfveren en motivatie moeten doen. En dan vind ik zo'n laatste zinsnede over goede aanvulling voor mijn CV, vind ik dan toch minder aanspreken omdat ik zelf zoiets heb van je moet het doen vanuit jezelf. Niet vanuit een eh- vanuit je eigen waarden gedreven, niet vanuit een eh- zeg maar meer een ander helpen in plaats van goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen. Daar zou ik dan zelf wat minder mee hebben

I: Oké. Dat kan natuurlijk ook een waarde voor iemand zelf zijn om het te doen. Maar ik snap wat je bedoelt, ja.

G: Nee, ja. Tuurlijk dat kan zeker een waarde zijn, maar ik zou dan eh- deze vind ik dan net effetjes meer iets egocentrisch gericht, zo van ik doe het voor mezelf en niet voor een ander.

I: Ja

G: Weet je wel, ze begint over die flexibiliteit, dat is op zich prima natuurlijk als je een beetje iets wil leren van andere culturen. Maar gewoon die flexibiliteit, en die aanvulling op mijn CV, dan denk ik van ja... Oké dan vind ik dat bijvoorbeeld een interessantere werving.

I: Ja, misschien sympathieker?

G: Ja, ja zeker, ja.

I: Zou je dat kunnen zeggen?

G: Ja dat is goed eh- goed in de mond gelegd, maar ook wel wat ik erbij denk inderdaad.

I: (lacht) Oké, ja dat was 'n gokje. Maar fijn dat je het met me eens bent.

Oké ja, dus als je deze twee vergelijkt en je zou de tweede tekst in een folder-

G: Ja, dan vind ik die eerste tekst- vind ik sympathieker dan de tweede tekst ja

I: Oké (lacht) ja. En dit zou je ook meer overtuigen om het zelf is te overwegen, of?

G: Ehh ja, juist omdat daar dus ook echt wordt gericht op de ander. Ehhh.. en hier wordt ook wel gezegd zelfvertrouwen geven, dat wordt daar geloof ik een keer of drie genoemd. Hier is het echt zo van 'ik heb dit gedaan en ik heb dat gedaan, en dat is voor mij heel fijn', en dit is zeg maar meer van dat het voor een ander fijn is. En dat zou mij meer- het spreekt mij meer aan dat je het voor een ander doet dan dat je het inderdaad meer doet voor jezelf.

I: Oké. Nou, dat is duidelijk, dankjewel.

Transcript Respondent 13:

Naam respondent: Marije

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: P1 – H2

I: Ja, oké. Nou, ik doe dus onderzoek naar vrijwilligerswerk, en ik heb hier eigenlijk een tekst voor je en dan laat ik je die even lezen, en dan ga ik je daarna even wat vragen stellen over de tekst.

G: Oké.
[stilte]

G: Ook dit lezen?

I: Ja, dat is eigenlijk voor informatie over het werk precies, zeg maar.

G: Oké.

I: Nou, als je zeg maar dit stukje, als je die tekst hebt gelezen, wat voor beeld krijg je dan bij het werk?

G: Ja, een positief beeld. Dat het niet alleen voor de vrijwilliger zelf wat toevoegt, maar ook voor degene die ze helpt.

I: Uhu. En lijkt het je leuk werk, als je het zo leest?

G: Ja, als je dit zo leest wel, ja. Je moet er wel tijd voor hebben, maar als je dat hebt, dan ja, dan is het wel leuk.

I: En heb je bepaalde elementen die je hebt gelezen, dat je denkt van, ‘oh, dat spreekt me echt aan’?

G: Ja, de flexibiliteit spreekt me wel aan, want ik houd er ook niet zo van om een vast iets te hebben, vooral als het vrijwilligerswerk is, dan als het heel vast is voelt het als een verplichting, terwijl je het toch ook voor niks doet eigenlijk.

I: Uhu.

G: Dat spreekt me aan, en ja, het geven van zelfvertrouwen aan mensen, dat is voor hu-, dat is leuk om te merken als mensen zelfvertrouwen krijgen door jou.

I: Oké, duidelijk. En als je dit leest, zou je je dan zelf ook aanmelden?

G: Ja, als ik de tijd ervoor zou hebben, zeg maar, dan zou ik er wel over nadenken. Ik weet niet of ik het echt zou doen, maar ik zou dan wel gaan opzoeken van hoeveel uur per week kost het me, en zit het in de buurt, en dan zou ik me wel kunnen aanmelden, ja.

I: Ja. Oké, mooi. En dan heb ik hier nog een tekst. Mag je die ook even lezen, en dan ga ik weer wat vragen stellen.

- G:** Oké. Dit is dezelfde Tessa?
- I:** Uhu.
- G:** Oké.
[stilte]
- G:** Oké.
- I:** En als je die tekst leest, krijg je dan een ander beeld van het werk, dan wat je bij deze tekst had?
- G:** Ja, wel. Dit is eigenlijk een beetje hetzelfde, maar toch wat, net wat anders geschreven, net wat dingen die zijn weggelaten.
- I:** Uhu.
- G:** Het punt wat mij aansprak, dus de flexibiliteit, die is hier al weg. Dus hier voelt het wel iets meer als een soort, als werk echt, terwijl bij die ander het nog wel overkwam alsof het ook een soort hobby is.
- I:** Oké, ja. En als je deze leest, lijkt het je dan nog steeds wel leuk werk?
- G:** Nou ja, ik weet niet, het lijkt me nog steeds wel leuk, want ik vind dit een leuke vorm van vrijwilligerswerk, maar het heeft me minder overgehaald dan die ander.
- I:** Oké. En zou je dan ook niet gaan aanmelden na het lezen van deze tekst? Of minder snel dan de ander, of gelijk?
- G:** Minder snel, wel. Ik denk omdat het, ja, ik weet niet, die ander was iets overtuigender geschreven, hier is het een leuke beschrijving van wat zij allemaal doet, maar dan denk ik, 'oké, maar ik heb er geen tijd voor, dus ik doe dat niet', zeg maar.
- I:** Ja.
- G:** En bij die ander zou ik nog denken, 'mwah, misschien'. En hier niet.
- I:** Ja, oké. Nou, top, dankjewel. Dan heb ik hier als laatste nog een paar stellingen, kun je even aangeven hoeveel je vindt dat je zelf lijkt op de persoon omschreven in elke stelling.
- G:** Oké.

Transcript Respondent 14:

Naam respondent: Nick

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 19 mei 2019

Tekstvolgorde: H2 – P1

- I:** Zo, nou, ik doe dus een onderzoek naar vrijwilligerswerk en hoe mensen daarvoor te motiveren vallen, en ik heb hier een tekst voor je. Als je die even zou willen lezen, dan ga ik je daarna even wat vragen erover stellen.
- [stilte]
- G:** Oké. En moet ik dit ook nog lezen?
- I:** Dat is extra informatie over het vrijwilligerswerk, om een beetje uit te leggen wat het precies is zeg maar.
- G:** Oké.
- I:** Ja? Nou, als je deze tekst hebt gelezen hè, wat voor beeld krijg je dan van het werk, zeg maar, wat vind je dan van dat vrijwilligerswerk?
- G:** [denkt na] Ja, gewoon, komt nobel over, mensen helpen met het leren van de Nederlandse taal.
- I:** Uhu. En lijkt het je ook leuk werk?
- G:** Ja, redelijk. Ik heb zelf niet zo heel veel met taal, maar ik zou het wel leuk vinden om mensen ermee te helpen, eens in de zoveel tijd.
- I:** Oké, eens in de zoveel tijd wel?
- G:** Uhu.
- I:** Oké, en zijn er nog bepaalde elementen die je hier hebt gelezen die je belangrijk vindt?
- G:** Nou, vooral het kunnen helpen van mensen eigenlijk.
- I:** Oké. En als je dit zo leest, zou je dan denken, 'oh, ja, ik ga me aanmelden'?
- G:** Nee, dat niet per se.
- I:** Niet per se.
- G:** Ik zou dan eerst een keertje willen kijken of ik het überhaupt echt wat vindt.
- I:** Oh, ja.
- G:** Ik zou me niet zomaar blind op gaan geven met zoiets.
- I:** Oké, maar wel, dus, vind je de tekst overtuigend wel, om vrijwilligerswerk te gaan doen, of?
- G:** Nou ja, het is op zich niet zo'n hele interessante tekst, behalve bijvoorbeeld er staat in dat het leuk is om die mensen te zien, zich te zien ontwikkelen enzo. En nou ja, ik vind het

best leuk om mensen te helpen met hun ontwikkeling, ik hoef het niet eens per se te zien zelfs, maar...

I: Uhu.

G: Ik vind het gewoon leuk om mensen te helpen, dus dat spreekt mij aan, maar dan moet ik wel kijken of die manier van helpen mij interessant lijkt.

I: Ja, oké. Dan heb ik hier nog een tekst, zou je die ook even willen lezen? Dan ga ik daarna nog wat vragen stellen.

[stilte]

G: Oké.

I: Nou, als je deze tekst leest, krijg je dan een ander beeld van het werk? Denk je dan anders over dat werk, over het vrijwilligerswerk?

G: Het komt een stuk vrijblijvender over, in ieder geval. Dus ik heb het gevoel alsof ik dus inderdaad gewoon langs zou kunnen gaan om te kijken of ik het leuk vind en dan kan zien of het echt iets voor mij is of niet.

I: Ja. Dat vind je wel belangrijk?

G: Ja.

I: Oké.

G: Ik zou me niet zomaar aan iets willen binden zonder dat ik eerst kan ervaren of het ook echt iets voor mij is.

I: Ja, oké. Dus als je dit leest, lijkt het werk je dan nog steeds leuk? In meer of mindere mate?

G: Ik zou, als ik deze tekst lees zou ik sneller geneigd zijn om het in ieder geval proberen, laten we het zo zeggen.

I: Ja, oké. En als je deze tekst leest, zou je je dan ook aanmelden? Meer of minder snel wel?

G: Ja, aangezien het dus vrijblijvender is, zou ik me dan daarvoor aanmelden in ieder geval om een keer langs te gaan.

I: Ja.

G: Afhankelijk van hoe dat aanmelden in elkaar zit natuurlijk, maar...

I: Ja, oké. En zijn er nog andere elementen uit deze tekst die je belangrijk vindt?

G: Ik vind het leuk dat in deze tekst ook staat dat je daadwerkelijk ook van hun kan leren. Dus dat het niet alleen maar eenzijdige kennisoverdracht is, maar dat je van hun ook nog wat opsteekt.

I: Ja.

G: Dat je er allebei beter van wordt, dat vind ik een hele leuk insteek.

I: Ja. Oké, en als je deze twee teksten allebei naast elkaar legt, heb je dan een voorkeur.

G: Ja, duidelijk de tweede tekst.

I: Duidelijk de tweede tekst, oké. Nou ja, je hebt de redenen al eigenlijk wel genoemd, denk ik. Dus die tekst vind je ook overtuigender?

G: Ja. Zeker.

I: Oké. Nou, dan heb ik hier nog een lijstje met stellingen. In elke stelling wordt een persoon omschreven, en als je dan even kan aanvinken in hoeverre jij jezelf vindt lijken op elke persoon, dan is het zo klaar.

G: Oké.

I: Alvast bedankt in ieder geval, hier is een pen.

Transcript Respondent 15:

Naam respondent: Olivia

Interviewer: Gabriëlla Vosters

Datum: 19 mei 2019

Tekstvolgorde: P2 – H2

- I:** Nou, ik doe dus een onderzoek naar vrijwilligerswerk en hoe mensen hiervoor te motiveren zijn. Heb ik hier een tekst voor je, als je die even wil lezen en dan ga ik je daarna wat vragen stellen.
- G:** Ja.
[stilte]
- G:** Dit ook?
- I:** Ja, dat is eigenlijk een kort uitlegje over vrijwilligerswerk, om een beetje beter uit te leggen wat het is.
- G:** Oké.
[stilte]
- G:** Oké.
- I:** Oké, als je deze tekst zo leest hè, dit stukje zeg maar, wat voor beeld krijg je dan van het werk, lijkt het je, wat vind je van het vrijwilligerswerk dat hier omschreven wordt, zeg maar?
- G:** Wat zij hier doet?
- I:** Ja, wat vind je daarvan?
- G:** Ja, het is niet echt iets voor mij [lacht].
- I:** Nee, niks voor jou?
- G:** Nee.
- I:** Hoezo niet?
- G:** Ja, zij zegt hier dat ze gewoon naar één van de Taalcafés gaat en dan gaat ze gewoon met die mensen praten. Maar, ja, daar ben ik niet zo van.
- I:** En van het werk zelf, wat vind je daarvan?
- G:** Hieronder, daar staat wel dat de jeugd helpen met hun Nederlandse taalontwikkeling, en kinderen en ouders, dat vind ik wel leuk.
- I:** Oké, oké. En als je dit hebt gelezen, dit stuk zeg maar, zijn er dan bepaalde elementen uit deze tekst waarvan je denkt, ‘oh, dat vind ik wel belangrijk’, of juist niet?
- G:** Ja, ik vind het wel belangrijk dat als mensen naar Nederland komen, dat ze wel een minimaal begrip hebben van taal, wat hun ook helpt met het integreren in de samenleving.

- I:** Uhu. En als je zelf dit werk zou doen, zijn er dan bepaalde dingen die je hier leest dat voor jou aanspreekt?
- G:** Hoe bedoel je?
- I:** Bijvoorbeeld bepaalde stukken uit de tekst dat je denkt, ‘oh, dat vind ik echt leuk’ of ‘dat vind ik echt belangrijk’, of goed, of zoiets?
- G:** Ja, alleen dat andere mensen helpen met het leren van Nederlands spreekt me wel aan, maar voor de rest wat zij nou specifiek doet niet echt.
- I:** Uhu. Dus als je deze tekst ergens zou lezen, zou je je dan aanmelden voor dit werk?
- G:** Nee.
- I:** Nee, helemaal niet.
- G:** Nee.
- I:** En is dat dan omdat je het werk niet leuk lijkt uit deze tekst?
- G:** Ja.
- I:** Oké, het lijkt je gewoon niet leuk. Dan heb ik hier nog een tekst, als je die ook eventjes wil lezen? Dit stukje is hetzelfde, dus deze tekst.
- G:** Ja.
[stilte]
- G:** Oké.
- I:** En als je deze tekst leest, krijg je dan een ander beeld van het werk?
- G:** [denkt na] Ik krijg wel een positiever beeld.
- I:** Een positiever beeld.
- G:** Ja.
- I:** En waar zit ‘m dat in, dat het...
- G:** In de verwoording van de tweede paragraaf, over het bijdragen aan de maatschappij, en dat je anderen echt kan helpen.
- I:** Oké, dat zijn wel belangrijke dingen voor jou?
- G:** Ja.
- I:** En heb je nog meer dingen die je belangrijk vindt aan deze tekst?
- G:** Nee, dat was het wel.
- I:** Oké, en als je deze tekst leest, zou je je dan wel aanmelden?
- G:** Nee, nog steeds niet, maar ik zou er wel meer over nadenken.
- I:** Wel meer over nadenken. En als je deze teksten nou naast elkaar legt, heb je dan één tekst waar de voorkeur naar uitgaat?
- G:** De tweede.
- I:** De tweede tekst, dat is deze hè?
- G:** Nee, dat is deze.

- I:** Die, ja, sorry. En die, daar gaat je voorkeur naar uit?
- G:** Ja.
- I:** Vind je die ook overtuigender?
- G:** Ja.
- I:** En kun je vertellen waarom je dat vindt?
- G:** Ja. De eerste tekst is heel erg gericht op wat ze nou precies doet.
- I:** Uhu.
- G:** En de tweede tekst is meer gericht op wat het haar nou een beetje oplevert, qua gevoel.
- I:** Deze?
- G:** Ja.
- I:** Ja. En als je deze teksten allebei zou zien, heb je dan één tekst die je... Bij deze (H2) zou je je eerder aanmelden?
- G:** Ja.
- I:** Oké, en waar zit 'm dat dan precies in?
- G:** Ja, over dat mensen echt helpen, en een bijdrage leveren.
- I:** Ja, oké. Oké, nou, heel mooi, dan heb ik hier nog een lijstje met twaalf stellingen waarin een persoon wordt omschreven. Als jij dan even kan aanvinken in hoeverre je vindt dat jij lijkt op die persoon dan is dat helemaal goed.
- G:** Is goed.

Transcript Respondent 16:

Naam respondent: Pleun

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 15 mei 2019

Tekstvolgorde: H2 – P2

I: Ik heb hier twee korte teksten over eh taalvrijwilligerswerk, door Taal Doet Meer, geschreven vanuit een vrijwilliger. En dan wil ik je vragen of je eerst deze wil lezen.

G: Yes

[stilte]

G: Moet ik dit ook lezen?

I: Mm, dat is alleen informatie. In principe gaat het om de tekst daarboven.

G: Oké, ja.

I: Ehm, als je die tekst leest, lijkt het vrijwilligerswerk je dan leuk en nuttig?

G: Het lijkt me wel leuk, vooral omdat je ook mensen helpt en dat vind ik zelf heel tof om te doen.

I: Mhm

G: Ik weet alleen niet of ik er zelf echt voor vrij zou kunnen maken, in verband met studie, een baan en heen en weer reizen naar huis. Dus voor mij zou het misschien iets te veel zijn, maar ik kan me goed voorstellen dat mensen hier wel echt wat leuks van kunnen maken.

I: Ja precies. Dus zijn er dan bepaalde elementen in de tekst waardoor je merkt dat- of elementen in de tekst die naar voren komen waardoor je dit beeld ervan krijgt?

G: Ehm, nou ja ze zegt dat ze informele gesprekken voert om zeg maar zelfvertrouwen te geven aan mensen. En ik kan me heel goed voorstellen dat als je naar een vreemd land komt, en je spreekt de taal niet, dan maak je heel moeilijk connecties met andere mensen...

I: Mhm, ja.

G: ...terwijl je dat wel graag wil. Dus dat vind ik een heel leuk stuk, en ik denk dat ik daarom, om die reden dan ook wel gewoon hieraan mee zou willen doen.

I: Ja precies. Oké, en als je dan deze versie leest?

[stilte]

G: Ja

I: Heb je dan nu een ander beeld van het vrijwilligerswerk als je deze tekst leest?

G: Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster.

I: Ja

G: Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.

I: Ja precies, dus dat is dan een element uit de tekst dat je wel-

G: Ja precies, dat je toch wat meer informatie erover krijgt.

I: Ja. Dus als je een voorkeur zou moeten aangeven, welke tekst, als je 'm zou tegenkomen in een tijdschrift of zo, zou jou dan eerder overtuigen om dit werk te gaan doen?

G: Ehm, het is een beetje er tussenin. Omdat dit natuurlijk meer richt op het flexibel zijn en dat is dus fijn voor mij.

I: Ja

G: Maar ik vind die andere tekst wat meer amicaal, wat persoonlijker, wat fijner om te lezen, dat die echt mensen helpt.

I: Ja precies

G: Dus, maar voor mij persoonlijk denk ik dat ik toch zou gaan voor dat flexibele gedeelte omdat dat mij zou overhalen.

I: Ja, oké, dankjewel.

Transcript Respondent 17:

Naam respondent: Quinty

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 17 mei 2019

Tekstvolgorde: P1 – H2

I: Oké ik heb hier twee korte teksten die gaan over vrijwilligerswerk-taalvrijwilligerswerk vanuit Taal Doet Meer. En eigenlijk wil ik vragen of je ze om en om wil lezen en dan vraag ik daar een paar dingetjes over.

Eerst deze tekst.

G: Niet hardop toch? (lacht)

I: Nee, nee (lacht)

[stilte]

G: Ja

I: Als je dat verhaal leest over het vrijwilligerswerk, stel je zou het tegenkomen in een tijdschrift of zo dat je leest, zou dat dan- zou je het aantrekkelijk vinden? Zou je het leuk vinden om zulk soort vrijwilligerswerk te doen?

G: Om zelf te doen?

I: Ja

G: Ehm... [stilte]

Ik denk dat er leuker vrijwilligerswerk bestaat...

I: Mhm

G: ... maar ehm, ook zeker slechter (lacht)

I: Ja precies

G: Het is wel denk ik heel, hoe noem je dat, dat je zelf een goed gevoel ervan krijgt. Dat je voldoening soort van-

I: Ja precies, ja

G: Je krijgt het ook echt terug zeg maar.

I: Ja precies. Zijn er elementen uit de tekst waaruit je dat dan opmaakt? Elementen waardoor je bijvoorbeeld denkt 'ja dit is leuk' of 'nee dit is niet leuk'?

G: Volgens mij kun je ze al heel erg eenvoudig zelfvertrouwen geven, de anderen.

I: Ja

G: Dat is een hele kleine moeite, en daar kun je anderen goed mee helpen.

I: Ja precies, oké. En als je dan nu deze tekst leest?

[stilte]

G: Ja

I: In essentie gaat het natuurlijk over hetzelfde vrijwilligerswerk. Maar als je die tweede tekst leest, kijk je dan anders tegen dat vrijwilligerswerk aan? Lijkt het je dan leuker of minder leuk bijvoorbeeld?

G: Ehm klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk.

I: Ja

G: Ja.

Omdat het iets formeler is. Zeg maar iets eh... Voor mijn gevoel iets minder- gewoon wat netter (lacht).

I: Ja. Ja precies. Zijn er dingen in de tekst waardoor je het idee hebt van oh- omdat ze dit zegt denk ik dit is niet echt iets voor mij of zo?

G: Ehm, nou het is niet echt per se dat het niet iets voor mij is. Maar ik zou het eh- je krijgt met die andere tekst, daar gaat het over goede aanvulling op mijn CV enzo...

I: Ja

G: Gewoon iets persoonlijker of zo.

I: Ja

G: Dit is iets afstandelijker en gaat het meer om de maatschappij in z'n geheel enzo.

I: Ja precies, dus-

G: Dat trekt mij iets minder (lacht) aan of zo

I: Ja, ja dat kan. Oké, dan was dat het eigenlijk al voor de teksten en dan wil ik je alleen nog vragen of je deze stellingen en wat demografische informatie wil invullen.

Transcript Respondent 18:

Naam respondent: Ruben

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 19 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 – P1

I: Oké, nou het onderzoek gaat over vrijwilligerswerk en ik wil je vragen of je twee korte teksten wil lezen om en om en dan ga ik je een paar vragen stellen. Dus dan begin ik met deze tekst.

G: Mhm, die moet ik nu lezen?

I: Ja

[stilte]

G: Oké

I: Oké, als je deze tekst nu zo leest, als je 'm zou tegenkomen in bijvoorbeeld een tijdschrift of een krant of zo die je af en toe leest, zou het vrijwilligerswerk dat er wordt omschrijven jou dan aanspreken?

G: Ehm....

Eh ja, op zich wel. Ja ik weet niet of ik het vrijwilligerswerk zelf écht leuk zou vinden, maar-

I: Ja

G: maar het klinkt wel alsof zij het wel heel leuk vindt.

I: Ja precies. Ehm, zijn er zeg maar elementen in de tekst waardoor je denkt van- oh daardoor vind ik het wel leuk of nuttig klinken? Of juist niet, bijvoorbeeld? Dat er dingen zijn die eruit springen?

G: Ehm.... Nee niet per se denk ik? Nee

I: En als je dan deze tekst leest?

[stilte]

I: Eigenlijk worden daar andere dingen benadrukt, hè, er worden andere-

G: Mhm, mhm

I: Hetzelfde verhaal verteld, maar op een andere manier.

G: Mhm

I: Als je dat dan zou lezen, kijk je dan anders naar het vrijwilligerswerk bijvoorbeeld?

G: Ehm

I: Lijkt het je leuker? Of minder?

G: Ja, nee, nou ja deze tekst- door deze tekst lijkt het mij wel leuker, denk ik. Ja, zeker weten.

I: Ja?

G: Ja deze tekst- of in ieder geval die andere tekst lijkt een stuk eh, vlakker of zo, als je begrijpt wat ik bedoel.

I: Mmm...

G: Zeg maar, deze tekst ehm- ehm... deze tekst heeft wat meer leven in zich of zo.

I: Oké. En zijn er dan dingen waardoor je kan aangeven dat je dat gevoel hebt?

G: Nou, alleen al bij de eerste zin: een tijdje geleden ben ik begonnen en ik had nóoit verwacht dat het zó leuk zou zijn.

I: Ja

G: En hierzo wordt dat...

I: Bij die eerste tekst

G: Hierzo begin je niet- is het pas eh in de tweede alinea dat er wordt gezegd dat iets leuk is. Hierzo is dat al meteen aan het begin

I: Ja precies. Dus het gaat wat meer over dat je er zelf-

G: Ja

I: ...ehm plezier uit haalt

G: Ja plus in deze tekst is het gewoon wat menselijker. Als het mij uitkomt ga ik dit doen, en eh omdat ik dit en dit doe, dat ik niet een vast moment heb...

I: Ja

G: Dus het heeft wat meer, wat menselijker, eh... Snap je wat ik bedoel?

I: Nou, ik weet niet, ik zou het zelf- ik vind de term menselijk lastig, maar ik denk dat het in ieder geval jou dus blijkbaar meer aanspreekt als het op deze manier-

G: Ja

I: Dat die elementen van dat je het zelf- dat het een leuke ervaring is...

G: Ja

I: ...dat dat voor jou in ieder geval wat persoonlijker overkomt of zo. Omdat het gewoon jou waarschijnlijk wat meer aanspreekt.

G: Ja precies, persoonlijker ja. Dit is veel persoonlijker, ja.

I: Ja. Oké.

En dus- als je een voorkeur zou moeten aangeven tussen deze twee teksten? Dan zou het die tweede zijn?

G: Ja

I: Als je die zou lezen zou je wel eerder ehm- zou je eerder geneigd zijn om je aan te melden bijvoorbeeld, dan als je die eerste tekst zou lezen?

G: Denk het wel, ja.

I: Ja. Al right, dankjewel.

Transcript Respondent 19:

Naam respondent: Sophie

Interviewer: Margot Drullman

Datum: 21 mei 2019

Tekstvolgorde: P2 – H2

I: Oké, dit is een onderzoek naar vrijwilligerswerk. Ik heb twee korte teksten voor je en dan wil ik vragen of je ze om en om wil lezen en dan ga ik er wat vragen over stellen. En het gaat eigenlijk gewoon om jouw mening, over wat jij ervan vindt.

G: Mhm

I: Ehm, dan wil ik je vragen om eerst deze tekst te lezen.

[stilte]

G: Oké

I: Oké, als je zeg maar het verhaal leest van deze vrijwilliger en je stelt je voor dat je dat dan in een tijdschrift of zo zou tegenkomen dat je af en toe leest. Lijkt dit vrijwilligerswerk dat hier wordt omschreven je dan leuk? Of lijkt het je nuttig?

G: Mm, ja, op zich wel.

I: Ehm, en zou je na het lezen van zoiets jezelf aanmelden voor zulk soort vrijwilligerswerk?

G: Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd,

I: Mhm

G: maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo...

I: Ja

G: ...gewoon best wel casual.

I: Ja precies.

Dus, als je de tijd zou hebben, zou je op zich ook nog wel zeggen dit is leuk en dit wel iets wat ik nog- wat ik zou doen

G: Jawel

I: Ja precies. En zijn er dan nog specifieke zinnen of zo die je op vallen of dingen ehm- die zij in het verhaal noemt, waardoor je denkt van dit vind ik juist aantrekkelijk of juist niet?

G: Wel aantrekkelijk dat je anderen zeg maar helpt om gewoon meer zelfvertrouwen te hebben, dat vind ik er wel mooi aan...

I: Ja

G: ...en dat het flexibel is.

I: Ja

G: Ehm... Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.

I: Ja precies. Oké en als je dan deze tekst zou lezen?

[stilte]

G: Ja ook, best positief eigenlijk.

I: Ja. Want eigenlijk wordt een vergelijkbaar verhaal verteld, maar ehm, er worden andere dingen uitgelicht. Heb je het idee dat je beeld verandert als je het op deze manier- als je dit verhaal leest?

G: Ehm, wel iets serieuzer of zo

I: Mhm

G: Minder dat van flexibele en zo

I: Ja, ja precies.

G: Maar er wordt wel meer uitgelicht dat het echt belangrijk voor ze is en zo...

I: Ja precies, de nadruk ligt misschien iets op ehm- op de ander, die je helpt.

G: Ja eigenlijk wel

I: Ja. En als je dan die twee verhalen vergelijkt, ehm- en je zou moeten kiezen, heb je dan een voorkeur voor eentje, als je die zou tegenkomen dus in een tijdschrift? Dat je denkt als ik deze zou lezen zou het mij waarschijnlijk meer aanspreken dan de ander?

G: Mmm, eigenlijk voor mij misschien wel de eerste.

I: Hm, ja.

G: Eigenlijk wel denk ik.

I: En dat komt dan misschien door de elementen die je eerder noemde?

G: Ja, ja...

I: Als je het nu zo vergelijkt?

G: ... wat laagdrempeliger, gewoon wat casual. Een beetje dat flexibele terwijl je wel gewoon mensen helpt, weet je wel?

I: Mhm

G: Want dat kan je zelf ook wel invullen.

I: Ja, ja precies. Dus dat element is dan iets wat jou wat meer aanspreekt.

G: Ja, oké dankjewel, dat was het eigenlijk.

Transcript Respondent 20:

Naam respondent: Theo

Interviewer: Jamy Gielesen

Datum: 18 mei 2019

Tekstvolgorde: H1 -> P2

I: Oke dan heb ik hier een tekstje voor je, dat gaat over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer vanuit een uh, een fictieve vrijwilliger zeg maar.

G: Uhu.

I: En of je dat even wilt lezen en dan heb ik daarna een paar vragen daarover.
[stilte]

G: Ja.

I: Ja? Oké, uhm. Nou eigenlijk is een beetje de vraag hierbij: als je dit zo leest, dit verhaal..

G: Ja?

I: Spreekt dat je aan?

G: De doelstelling zeker, maar ik zou het zelf niet gaan doen.

I: Nee? Waar ligt dat aan? Waar zou je dat..

G: Nou, mijn vrijetijdsbesteding, wat je als vrijwilliger doet, ik stop mijn vrije tijd liever in andere dingen.

I: Ja.

G: Misschien ook omdat ik denk dat ik minder vrije tijd heb. Maar nogmaals, het is wel heel gaaf dat er, dat er mensen zijn en dat dit gebeurt want het is natuurlijk enorm belangrijk.

I: Ja. Maar ja..

G: Misschien moet je op een andere manier overgehaald worden om vrijwilliger te worden hier in, want dat kan misschien een hoop schelen

I: Ja, ja dat is wel belangrijk denk ik ja [lacht]. Maar als je dit zo zou, stel je zou dit zo, deze tekst, in een foldertje in een tijdschrift zo zien, zou je niet overtuigd raken?

G: Ik zou me niet gelijk aanmelden.. Nee nou ja, overtuigd van de belangrijkheid zeker.

I: Ja, maar niet..

G: Het zou me niet direct overhalen tot actie om te zeggen nou dat ga ik ook doen, om uh daar vrijwilliger voor te zijn.

I: Oke ja. Oke dat is duidelijk. Dan heb ik hier nog een ander tekstje, dat gaat eigenlijk over hetzelfde. Of je die dan ook even zou willen lezen.

G: Ja.

[stilte]

G: Ja deze tekst is veel uitnodigender.

I: Ja?

G: Ja honderd procent.

I: Waar ligt dat aan? [lacht]

G: Ik ja, hoe het opgesteld is, dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer, hè ook van, hoe zo iemand dat gaat doen hè. Uh wat informeler komt het over.

I: Ja?

G: Het, het zou me eerder overhalen.

I: Ja en zijn er dan bepaalde elementen aan, uit de tekst, die je nu zou kunnen aanwijzen die dat echt voor je doen?

G: Ja toch wel.. wat me opviel is uh, hè dat je dan in die Taalcafès doet. Dat las ik hier volgens mij niet direct in eigenlijk, ik weet niet of dat er wel staat.

I: Dat staat er wel ook in, ja.

G: Ja het staat er wel in, ja.

[stilte]

G: Flexibiliteit, spreekt je aan.

I: Dat vind je belangrijk voor uh.. ja.

G: Ja. Weet je ik denk als je, iedereen wil wel iets doen voor een ander, maar op het moment dat je natuurlijk uh, ja daar meer, dat je wat minder flexibel bent wordt de druk daar hoger in.

I: Ja.

G: Dat kan schelen. En ja, weet je, dat leest heel leuk: 'ik vind het bijzonder dat ik door dit vrijwilligerswerk bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten'. Dát klopt, maar of je er echt bevriend mee raakt, ja dat geloof ik niet direct.

I: Hm nee oke.

G: Maar dat je gesprekken hebt met mensen die je anders zou ontmoeten, ja dat zeker.

I: Oké. Nou dus als je deze tekst zou zien, zou je eerder.. het overwegen om misschien zelf vrijwilligerswerk te gaan doen dan de ander?

G: Ja, ja.

I: Oke, dat is duidelijk. Nou dan heb ik als laatste nog een vragenlijstje met een paar stellingen over een persoon en dan kun je aangeven in hoeverre jij vindt dat je op die persoon lijkt.

G: En hij ben ik?

I: Ja [lacht], in hoeverre jij vindt dat je lijkt op die persoon van sprekend naar helemaal niet.